

מזל התאחדותנו

יוצא לאור

ע"י התאחדות אברכים חסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגדוק שליט"א

בני ברק - אלעד

שנה י"ג גליון תר"ז

חקת - בלק

י"ב תמוז תשס"ט

לרגל מעמד סיום מסכת חגיגה:

ואלה תולדות אהר"ן ומשה

שוב מתכוננים אלפי אנשי שלומינו מכל קצווי תבל להגוג סיום מסכת קידושין שלמדו יחד בסגל חבורה במסגרת "חבורת יסודי התורה" אשר נתייסד ע"י כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א ביום ל"ג בעומר תשס"ז במקהלות רבבות ישראל, ואז בתוך דברותיו הקדושים מלהבות אש לפני עדת צאן מרעיתו הכריז ואמר בזה"ל: "טעמו וראו כי טוב ה', עם אויספרובירן, לאמיר זיך אנשליסן אין אזא סדר הלימוד, וועלן מיר אלע זען אז מען וועט הנאה האבן, ס'וועט נתרומם ווערן לומדי תורה, ס'וועט נתרומם ווערן דער קרן התורה, דאס גשמיות וועט אביסל אפגעקילט ווערן".

ניצוין אהר יוצא ממפוח שלך ששורף את כולך, הדבר יצא מפי המלך, וחיש מהר נרתמו אנשי שלומינו בכל מקומות מושבותיהם לעשות רצון צדיק להיות נמנים לדבר מצוה ולהצטרף בלימוד התורה בצוותא הדא במסגרת "עמוד ליום", במשך הזמן נעשה החבורה כבחי מעלין בקודש למעלה מן המשוער ע"י שיעורין דאורייתא חדשים גם ישנים שניתוספו בהם ספסלי בני מדרשא ורבים וכן שלמים הצטרפו לשיעורי התורה בבוקר ובערב.

מזה מאוד ראוי ונכון לציין לעת כזאת דברי רשיו"ל ב'פ' במדבר מה שדרשו חז"ל (פנהרין י"ט) עה"פ "ואלה תולדות אהרן ומשה" וז"ל: ואינו מזכיר אלא בני אהרן ונקראו תולדות משה לפי שלמדן תורה מלמד שכל המלמד את בן הבירו תורה מעלה עליו הכתוב כאלו ילדו, ביום דבר ה' את משה, נעשו אלו התולדות שלו שלמדן מה שלמד מפי הגבורה, עכ"ד, על כן יאמרו המושלים בואו השבון, כמה אלפי אלפים ורבוא רבבות שעות של לימוד ניתוספו בקהילתינו הק' מני אז עד היום הזה, הכל בכוחו ובזכותו של רבינו שליט"א הוגה הרעיון הנשגב, ובדין הוא שיטול שכרו שנהיו נקראים בניו, וע"ז אמר הכתוב "ואלה תולדות אהרן..."

אבן ההתרגשות וההודאה להשי"ת על ריבוי הכמות של לומדי החבורה, הרי גדלה פי כמה ההתרגשות ושמחת התורה כשמתכוננים בריבוי האיכות ב"ה, כאשר הבלים נפלו בנעימים לסיים במשך זמן קצר כזה עשרה מסכתות שלימות בש"ס, וממנו נקח לעבוד את ה' להמשיך ולהתחזק בלימוד התורה באסיפת חברים וישמע חכם ויוסף לקח להתחזק בקביעות עתים לתורה ביתר שאת, וכאשר זכינו בעבר כן עוד נזכה ונחזה רבות בשנים בהרמת קרן התורה בתוככי קהילתינו, עדי נזכה לביאת גוא"צ ומלכינו מרן רבינו שליט"א בראשינו, כב"א.

תוכן הענינים

- לקח טוב עמוד ג'
- שבת בשבתו עמוד ה'
- דבש תמרים עמוד ז'
- בשפתי צדיקים עמוד ט'
- פרפראות להכמה עמוד י"א
- ודרשת וחקרת עמוד י"ג
- פניני התורה עמוד י"ז
- חוקים להורותם עמוד י"ט
- הילולא דצדיקיא עמוד כ"א
- משולחן מלכים עמוד כ"ה
- דברות קודש עמוד מ'

להכנסת מודעות, ברכות מזל טוב,

הנצחת שם, לעילוי נשמת

ולכל שאר עניני המערכת

הארות והערות וכדו'

אפשר לפנות

להד"ר יושע פאליק שווארץ הי"ז

011-972-527617061

הדרן עלך מסכת חגיגה

אלפי חברי חבורת יסודי התורה

מסוימיז

בקול רינה והמון חוגג!

לקח טוב

ליקוטים יקרים, מפני סופרים וספרים
ע"ד מוסר והסידות נאמרים

שראה בלק את בני ישראל ששומרים בחינת הראות, אבל אצל בלעם הרשע כתיב "נפלו וגלוי עינים" זאת הנפילה שלו מאחר שהיה גלוי עינים שלא שמר בחי הראות. (תפארת שלמה)

☆

לא איש אל ויכזב וכן אדם ויתנחם
ההוא אמר ולא יעשה ודבר ולא יקימנה, אף כדור ירוד כאשר "לא איש

אל ויכזב" שאין איש אלוהים צדיק, שכבודו לבטל גזירותיו של הקב"ה, ואין איש אל מזה שיעשה את הגזירות כביכול בבחי' "כזב" היינו שלא יתקיימו, "ובן אדם ויתנחם" לא קיים אדם השלם שעל ידו ישוב בו הקב"ה וינחם על הרעה, אף כמצב כזה, הרי לגודל רחמי הש"ת מבטל הוא בעצמו את מה שנזר "ההוא אמר ולא יעשה ודבר ולא יקימנה". (תפארת היהודים)

☆

לא הבוט און ביעקב ולא ראה עמל
בישראל, כאשר אלא שהם בדרגה נמוכה בבחי' "יעקב" נשמרים מהרמא "לא הבוט און ביעקב" בדק הוא שזכו להתעלות לדרגה העליונה שהוא בבחי' "ישראל" ללא כל עמל וגייעה "ולא ראה עמל בישראל". (זרע קודש)

☆

כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל
אל, על האדם לערוך תמיד חשבון נפשו, בין אם העת הוא לא טוב אצלו, שצריך הוא להתבונן ולומר, מה זה ועל מה זה שהקב"ה מענישני, הלא דבר הוא, ובודאי הוטא אני, ויתן דעתו לשוב בתשובה, ובין אם העת טוב לו, יאמר גם כן, מה זה שהקב"ה נתן לי כל טוב, הלא אני הוטא גמור, ואולי קטנית מכל החסדים על דרך ומשלם לשונאיו בעוה"ז להאבידו בעוה"ב, והוא שמרמו הכתוב, "כעת" היינו אויה עת שתהיה לאדם, אם טוב אם לא ד"ו, בין כך ובין כך "יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל" יתבונן ויחשוב, מה פעל בזה הקב"ה ומה רוצה ממני, כאמור. (נר ישראל)

שכופה את התשובה על ידי דברי תוכחה קשים וחרפים, נאלץ לכפות גם על הבריאה, כי תעשה את רצונו לטובת ישראל, יוצא מזה שבוין שבא משה לכלל כעם והוכיח את בני ישראל קשות באומרו 'שמעו נא המורים' לא רצה גם הסלע לציות בדיבורו לבד אלא נאלץ להכותו ולהוציא ממנו מים בכפייה. (קדושת לוי)

☆

יורא בלק בן צפור את כל אשר עשה
ישראל לאמרי, כודם של ישראל הוא בפיהם, כי בתפילה ובדיבור בלבד, יכולים לפעול הכל, וזה ראה בלק "את כל אשר עשה ישראל" שכל מה שיששראל היו חפצים שהדברים יתקיימו, היה "לאמרי" בכח האמורה בלבד. (נועם אלימלך)

☆

ויגר מואב מפני העם וגו' ויקץ מואב
מפני בני ישראל, אמר תחילה "מפני העם" וסיים "מפני ישראל" כי יראת מואב היתה מפשוטי העם, אשר עובדים את ה' בבחי' יראה, מפני שלפי דרגתו של אדם בעבודת ה' כך נשפע עליו מלמעלה, ואותם שעבדו אותו ית' מהמת יראה, המשיכו על עצמם יראה מלמעלה, והיתה אימתם מוטלת על שונאיהם, ולפיכך "ויגר מואב מפני העם", אמנם 'בני ישראל' הם הצדיקים העובדים מאהבה, ברשפי אש שלחבת יה אשר מים רבים לא יוכלו לכבותה, המשיכו על עצמם אהבה גדולה, וזה בלתי אפשרי לרשע לקבל אהבה כזו בלבד, וקצו בחיידם מהמת גודל האהבה שלא יכלו לקבל, ולכן "ויקץ מואב מפני בני ישראל". (נועם אלימלך)

☆

הנה כסה את עין הארץ, עיקר הקדושה של האדם הוא בשמירת העיניים, בחינת הראות, ככ"ש איזה הקדושה הוא בעיניים, הקדושה היא בעיניים, לכן צריך שמירה מעולה מאוד כי 'חיוק ראייה שמייה חיוק' ר"ל שפוגם בשם יה כנודע, והוא שאמר "וכסה את עין הארץ" לשון כסות עינים,

זאת חקת התורה, כי פרה אדומה הק בלי טעם, ושנינו כברייתא דר' ישמעאל כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד על הכלל כולו יצא, א"כ יצא פרה אדומה מן הכלל, שהוא חק. ללמד על הכלל כולו שאע"פ שיש טעמים עכ"ז הם חוקים בלי טעם ואי אפשר להכין פלאי סודותיה וטעמיה, והו"ו "זאת" מורה על דבר הנגלה והנראה, מכל מקום "חוקת התורה" נסתרים הם כבלי טעם, אשר צוה ה' לאמר כי בן צוה ה' לאמר על כל המצות שהמה גזרות בלי טעם וחקר כלל וכלל.

☆

זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר, פירוש שצריך האדם להיות בכל יום הולך בעבודתו ית' ולעלות יותר מיום העבר ויאמר שעבודתו ביום אתמול לא היה כראוי, והו"ו אשר צוה ה' לאמר בכל יום בבחינה אחרת, וד"ש המדרש הח"ד מי יתן מהור מטמא לא אחד, פי' מי שהוא במדרגה אחד תמיד ואינו מתחזק להיות הולך בעבודה זה אינו מהור מטמא.

(נועם אלימלך)

☆

יען לא האמתם בי להקדישני, ענין חטא מי מריבה שני בחילוקי דעות בין הרמב"ם והרמב"ן הרמב"ם אומר שעיקר החטא היה בזה שבעם משה על בני ישראל באומרו 'שמעו נא המורים' ואילו הרמב"ן אומר שעיקר החטא היה בזה שהבה את הסלע ולא דיבר אליו, ולאמיתו של דבר שני הטעמים הללו אחד הוא, שכן יש שני מיני צדיקים, יש צדיק שאינו פוסק להוכיח את ישראל עד שהם חוזרים בתשובה, ומאידיך יש צדיק שהוא מעלה ומרומם את ישראל כל כך עד שבושים מלחמוא, וההבדל בנידם הוא שזה שמביא את ישראל לתשובה מרצונם הרי גם טבע הבריאה נכנע אליו ועושה הכל למען טובת ישראל, כי הרי לא נברא העולם אלא בשביל ישראל, אבל זה

ולשמחה מה זו עושה:

לשון ספה"ק ים של שלמה סוף פרק מרובה

גרסינן פרק כל כתבי (שבת קיח) אמר אבוי תיתי לי דכי הוינא צורבא מרבנן דשלים מסכתא עבידנא יומא טובא לרבנן. מכאן נהגו כל ישראל לסיים בשמעתא, וליתן שבח וזוהדי למקום ולפרסם אותה שמחה, שזכה לכך, שעושין סעודה בעת שמסיימין, וראיה ממס' תענית (דף ל:) ומביאו נמי בר"פ יש נודחין (בבא בתרא כ"א). לא היו ימים טובים לישראל כיו"כ ומ"ז באב, ומסיק בגמרא בשלמא י"ב יום סליחה ומחילה הוא, אלא מ"ז באב מ"ט, ומפרש כמה טעמים, עד דמסיק לבסוף רבה ורב יוסף דאמרי תרווייהו, יום שפוסקים בו מלכרות עצים למערכה, וכו', ופי' לפי שפסקו אותו היום להשלים מצוה גדולה היו שמהים, ונחשב להם לי"ט, וא"כ הא השלמת הספר אין לך מצוה גדולה מזו, ובפרט היכא שדעתו להתחיל אחר כך ספר אחר, וכן כתב לשם הר"ן, שמהא שמעינן, שמנהג ישראל הוא לשמוח ולעשות יום טוב בהשלמת המצוה, ומהא דפרק כל כתבי משמע, דאפילו מי שלא סיים מסכתא זו מצוה רבה שישמוח עם המסיים, דהא אבוי, אע"ג דהוא גופא לא סיים, אפילו הכי עביד יומא טבא לרבנן, ומשמע שהיה מומין אף אחרים עמו, דהא לא אמר עבידנא ליה יומא טבא, אלא לרבנן קאמר, ומה שפירש רש"י לפי שהיה אבוי ראש ישיבה, לאו משום דאחר לא הו' עושה, אלא דקשה לרש"י וכי לא הו' בדורו של אבוי שם אחד שהו' מחדר ועושה זולתו, מאחר שהיא מצוה רבה על כן פי' משום שהו' ראש ישיבה והוא קודם למצוה זולתו.

והנה פקח עיניך וראה, אף שאבוי הו' אחד מן החולים ומצמצם ביותר, כדאיתא בפרק במה מדליקין (שבת ל"ג) אבוי חש בהדרונקא, אמר רב ידענא ביה בנחמני דמכפין נפשיה וכו', אפילו הכי עביד יומא טבא לרבנן, מחמת רוב חיבת המצוה, ומשמע נמי מהא דאבוי, דאפילו יהוד שסיים, מחוייבים אחרים לסיים עמו, כהאי עובדא דאבוי.

שבת בשבתו

אמרות קודש בעניני שבת נאמרים, על פרשת השבוע ערוכים וסדורים

טהרת השבת היא במקום טהרת הפרה

ולקחו ל'טמא מ'עפר ש'ריפת ה'חטאת, י"ל דהר"ת הם מ'זמור ש'יר ל'יום ה'שבת, שעכשיו יש לנו טהרת השבת במקום פרה אדומה כמש"כ למעלה ע"ד עשיתי תשובה ונתפרשתי עם קוני מיד פתח ואמר מזמור שיר ליום השבת. (יגל יעקב)

בכל שבת נתגלה הקדושה דלעתיד לבוא

ואשד הנחלים אשר נטה לשבת ער, עפ"י המבואר במ"א כי עיקר העבדות של הצדיק ביום השבת להיות עומד ומצפה על גדלות הבורא ב"ה מה שיהי' לעתיד במהרה, וז"ש המנחיל מנוחה לעמו ישראל בקדושתו ביום השבת שמך כו' יתקדש כו', זה ג"כ מעין עוה"ב יום שבת מנוחה, כי בשבת מתעורר הקדושה העתידה מה שזוכה בביאת הגואל ב"ב, וז"ש ישמחו במלכותך שומרי שבת, לשון ואביו שמר את הדבר עומד ומצפה על הגאולה לגדלות הבורא ב"ה, עם מקדשי שיביעי כולם ישבעו ויתענגו מטובך, פי' גם עתה יתענגו וישישו וישמחו ביום השבת מתענגו הגאולה העתידה, מטובך, טובת הבורא ב"ה כמבואר, וז"ש והראנו ה' בנחמות ציון עירך כמ"ש בגמ' כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה גם עתה בנחמתה, וזה והראנו ה' אלהינו בנחמת ציון עירך תיכף בעוה"ז נראה עין בעין, מעין עוה"ב יום שבת מנוחה, וז"ש הפ' שהתחלנו, ואשד הנחלים פי' השפע היורד אשר נטה לשבת אותיות לשבת מה שיהי' לעתיד לבא יום שכולו שבת, ער אני רואה עתה עין בעין כמ"ש אני שינה ולבי ער, וז"ש בזה"ק לאיברי לא גליתי ללבי גלית, פי' לאותם האנשים ההולכים תמיד במחשבות לבבם עומד ומצפה לישועת השם ית' עיניו הרואות גם עתה התגלות אלקות שיהי' לעתיד לבא. (תפארת שלמה)

השבת ממשיך פרנסה ועשירות לישראל

באר הפרוה שרים כרוה נדיבי העם וכו', יאמר על דרך אמרם ז"ל במסכת עבודה זרה פרק חמישי (ע) ישראל לא מנטי שבתא, דאי מנטרי שבתא כמה כיסי הוי משתכחי בשוקא עי"ש, ויש לרמוז כי שבת הוא מזונא דכולה ביה, וממשיך פרנסה ועשירות לישראל, וזהו שאמרו דאי הוו שומרי שבת כראוי כמה כיסי הוי משתכחי, רומז על ועשירות ופרנסה, והנה שבת נקרא באר, שהוא מעיין ומקור הנובע השפעות. גם באר בא"ת ב"ש הוא תש"ג, עולה נחלת יעקב אביך, על דרך הכתוב (ישעיה נח יד) והאכלתיך נחלת יעקב אביך, הנאמר על שבת כנודע. וידוע אשר בחול נעשה היחוד על ידי מטטרון, אבל בשבת הוא היחוד קוב"ה ושכינתיה על ידי צדיק יסוד עולם (עיין בתניוקים ב:) וזהו באר חפרוה שרים, היינו שבת הנקרא באר, וחפרוה הוא מלשון נשאתי חרפה וכלימה, היינו שחרפה הוא לפני קדושת שבת שיהא היחוד על ידי שרים של מעלה, ועל כן היחוד על ידי הקב"ה בעצמו כביכול, וזה כרוה נדיבי העם היינו זה הוא

מכח עבודת של האבות אברהם יצחק ויעקב כי תלתא סעודתא דשבתא נגד אברהם יצחק ויעקב כנודע. (אמרי נועם)

ע"י השבת יכול להתעלות להקרא קודש

לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו אל מוציאם ממצרים, ונ"ל דקאי על שבת קודש דבשבת קודש לא הביט און ביעקב והוא מחמת שלא ראה עמל בישראל, ור"ל מחמת שלא ראה שום עמל ועייפות באותם שהם במדירגה העליונה שהם מכוונים בשם ישראל ע"כ גם באותם שהם במדירגה קטנה שהם מכוונים בשם יעקב, ג"כ לא הביט און בהם, ה' אלהיו עמו, והוא השבת קודש כי שבת שמא דקוב"ה, ותרועת מלך בו, שבת מלכתא, ואעפ"י דבכל ששת ימי המעשה לא עבד את ה' כהוגבשבת קודש ה' אלקיו עמו וכו', וראיה לזה אל מוציאם ממצרים, ר"ל ע"ד מה שכתבתי כ"פ מה ששמעתי מפה קדוש אדומ"ו וז"ע דש"ק הוא תחלה למקראי קודש, ור"ל אם רצה להקרא קודש אזי בש"ק בניקל לו להקרא קודש וראיה לזה זכר ליציאת מצרים שנפקו ברגע א' ממ"ט שערי טומאה, למ"ט שערי קדושה, וע"ז אמר אל מוציאם ממצרים כמש"ל והיינו מהיכן זכו לבחינת לא הביט און ביעקב בש"ק, כי אז באו לבחינת יצ"מ וכו"ל והבין. (רביד הזהב)

ג' מעלות שיש לישראל בשב"ק

כנחלים נטי' וכו' כנחלים נטע ה', רז"ל אמרו מה ענין אהלים לנחלים מה נחלים מעלין את האדם מטומאה לטהרה אף אהלים של תורה מעלין את האדם מכף חובה לכף זכות, ויל"פ לפי דרכם הכ' מה טובו אהליך על שבת קודש ע"ד אמרם ז"ל בענין הכתרים וכולן זכה משה ונטלן שנאמר ומשה יקח את האהל, ופירש"י ז"ל האהל אור מלשון בהלו נרו וכו' וידוע כי הארה דנשמה יתירה של שבת הוא מהכתרים אשר ישיבם עבד נאמן כאמרינו ישמח משה במתנת חלקו כו' כידוע, וארז"ל ברע"י מהימנא מעולם לא זזה שכינה מישראל בשבתות ויו"ט, ובמדרש ג"כ כזה, ובתוספות אפי' בשבת של חול, ואז"ל כל השומר שבת שבת כהלכתו אפי' עע"ז כו' וזהו אומרו מה טובו אהליך יעקב הם האורות שנתנו להשבון בשבת, וגם משכנותיך ישראל השראת שכינה דלא זזה מתוכינו בשבתות, וגם כנחלים נטיו להעלות האדם מטומאת החטא אפי' עע"ז מוחלין וטרה. (נועם מגדים)

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' ישראל טרענגער ז"ל

ב"ר יעקב ארי' הכהן ז"ל
גלב"ע כ"א חשוון תשס"ו לפ"ק

וזו' האה"ח מרת צירל צפורה ע"ה

ב"ר משה יודא ז"ל
גלב"ע י"ט טבת תשס"ה לפ"ק

צֵא הַלֶּחֶם בַּעֲמַלְק מֵחַר

(שמות יז, ט)

והנה סולם מוצב ארצה וגו' ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ד' במקום הזה ואנכי לא ידעתי (בראשית כח, טז). היינו, כי איתא בספיה"ק אשר **סמא"ל** ר"ת **ס'יום מ'סכת א'ין ל'עשות**, אשר הס"מ אין מניח לעשות סיום מסכת, אבל יעקב אבינו ע"ה התגבר עליו, וזה והנה **סל"ם** בר"ת **ס'יום מ'סכת ל'עשות**, שהוא למד ועשה סיום מסכתות...

(עטרת ישועה, ליקוטים אות ל"ז)

**בימים אלו זוכים אנו
ל"סיים" מסכת חגיגה**

חבר יקר!

**הזדרזו נא להשלים את החסר מסיום המסכת
בכדי שיהיה דבר השלם**

דבש תמרים

פנינים יקרים, מבאר הפרוה שרים, רבותינו הקדושים עצי התמרים

של בניי בכחיתת יכבא דייקא שהוא
אבלת הלב. (ברך משה)

☆

כי מראש צורים אראנו. וברשיי פיי
אני מסתכל בראשיתם ובתחילת
שרשיהם ואני רואה אותם מיוסדים
וחוקים כצורים וגבעות הללו על ידי
אבות ואמהות, והנליפ עפיימ שפיי
בעציה מאמה"כ ויתרוצצו הבנים
בקרבה ותאמר איכ למה זה אנוכי,
דאיתא בגמ' אשרי איש ירא ה'
ופרך אשרי איש ולא אשרי אשה,
אמר רב עמרם אמר רב אשרי מי
שעושה תשובה בעודו איש עייש,
ובזה יתבאר דהנה כשראתה רבקה
כשהיא עוברת על פתחי ע"ז עשו
מפרנס לצאת, וכשהיא עוברת על
פתחי תורה יעקב מפרנס לצאת
והיא סברה שהוא עיבור אחד ואיכא
מקום להרהר דהרמו בזה דבימי
ילדותו לא יזכה הנער את ארחו
לילך בדרך טובים, עד כי יקון ואז
ישוב בתשובה לעבודתו יתיש, עייכ
אמרה למה זה אנוכי דאיכ שרק
בסוף ימיו יעשה תשובה עייכ לא
ס"ל אשרי איש מי שעושה תשובה
בעודו איש אלא דגם אשרי מי
שעושה תשובה לעת זקנותו ובא
בימים, ואיכ ס"ל הפיי אשרי איש
ולא אשה, ואיכ למה זה אנוכי
שהיא אשה, עכדייק ושיי, ולפיז
יל"פ מאמיכ כאן כי מראש צורים
אראנו ומפרש רשיי אני מסתכל
בראשית"ם ובתחילת שרשיהם ואני
רואה אותם מיוסדים וחוקים כצורים
וגבעות הללו, איכ כיון דגם
בראשיתם היו מיוסדים כדבעי עייכ
ס"ל אשרי איש שעושה תשובה
בעודו איש, ולא ס"ל אשרי איש ולא
אשה וזייש רשיזיל "עיי אבות
ואמהות" שגם האמהות בכלל.

(כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א)

ירצה או הוי פיגול, עייכ פרה
מטמאת את כל המתעסקים עמה יען
דכך צריך לעלות במחשבתו אחר
עשיית המצה שלא נעשה לשמה
ועייכ מטמא, והוה שאמר הכתוב זאת
חוקת התורה ר"ל בכל המצוות
צרחוד לדעת כן שאחר שעבד
עבודתו לפני ה' יהא נדמה לו כל
מעשיו שהם מטמאין משום שלא
נעשו לשמה. (עצי חיים)

☆

לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל
בישראל ה' אלקיו עמו ותרועת מלך
בו. ואפ"ל בהקדם דברי ק"ז היימ"ל
זייע שהביא מה ששמע מק"ז הישי"מ
זייע איך כי רבינו הקי מלובלין
זלחיה הורה לו הדרך ילך בו וא"ל
הגם כי נאמר בשו"ע ראוי לכל
יריש שיהא מיצר ודואג על חורבן
ביהמ"ק אבל כבר אמרו החכם
צהלתו בפניו ואבלו בלבו, וגם בעת
שאומר תיקון הצות בבכי ותחנונים
כפלגני מים, עכ"ז ראוי להיות
בשמחה באותו שעה, ובדרך זה יובן
לן הפסוק לא הביט און ביעקב ולא
ראה עמל בישראל, ויוקשה עייז
קושיות הישי"מ הנ"ל דאם רואין
שבניי הם שמחים האיך אפ"ל לא
הביט און ביעקב, הלא זה בעצמו
הוא עון ששוכחים מחורבן הבית
ומגלות השכינה, עייז בא הכתוב
כמשיב לאמר ה' אלקיו עמו, היינו
כני"ל ששמחתינו בצדלת הפנים הוא
שפיר, כי הלא המלך מתאכסן
אצלנו והי אלקים עמנו, ומה
שצריכים להיות מיצר ודואג על
חורבן ביהמ"ק כני"ל בשו"ע, זה אנו
מקיימים באבלת הלב, ועייז מסיים
הפסוק ותרועת מלך בו בתוך לבו
כפירוש התיי דיכבות מלכא משיחא
מייבבא ביניהון, והכוונה החצער על
שכינתא בגלותא זהו באבלת לבם

זיקחו אל"ך פרה אדומה. ויובן דהנה
בכל המצוות יש תיקונים וכל
התיקונים הם עיי הכוונות, לספיז
יעלה על הדעת שאותם אשר אינם
יודעים לכיון אינם פועלים היו
בעשיית המצוות אך מהסד השיית
שאם אחד עושה מצוה כראוי עושה
סולם לכל העושים מצוה זו שיעלו
בסולם ההוא אף שאין אתם יודעים
עד מה רק שיעשו לשמה, וזה
העושה בכונה הראויה נחשב לו
כאילו הוא העושה מצוה לפי שזכות
הרבים תלוי בו, ועדיז כל תפלותיו
עייז אנשי כנסת הגדולה ואמירת
תהלים עייז דוד המלך, ולכן אנו
מתפללין שיהא נחשב כאילו אמרם
דוד המלך בעצמו וההיקש עייז בכל
המצוות, ואיכ מפני שמשנה זכה
לדעת מודה של פרה ופרה ראשונה
נעשה בכונתו והא סולם לכל הפרות
שהיו, עייכ אמר ויקחו אל"ך, היינו
על ירך היא לקוחה, משום דלך אני
מגלה מעמה, וכל הפרות יעשו על
כוונת פרה זו. (ישמח משה)

☆

זאת חוקת התורה. ונראה הטעם
שלא אמר חוקת הפרה, בהקדם דברי
המאור עינים לבאר אמרם ז"ל
לעולם יעסוק אדם בתורה ומצוות
שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא
לשמה, וקשה איך אמר הא בסוף בא
לשמה אלא הכוונה שהאדם הישראל
צריך לילך ממדריגה למדריגה בבחי
לשמה ביתר שאת וביתר עוז עד
שידמה לו שכל עבודתו מתחילה ועד
עתה היתה שלא לשמה ומהיום
והלאה יעסוק לשמה, וזה ענין פרה
אדומה שמטמא טהורים, כיון שכן
ידוע דמצוה זכה וברורה בלתי להי
לבדו רק יחשוב בעשות אי מכל
מצוות ה' מחשבת פיגול אשר לא

זאת חוקיית התורה

עמוד היומי - חוק ולא יעבור

- בימי החול <
- בימי בין הזמנים <
- ביומא דפגרא <
- בימים הטרודים <
- בימי שמחות <

אין יום
בלי עמוד גמרא
ויהי מה!

סיפורי צדיקים, בביאור הפסוקים המלאים זיו ונוגה מפיקים

בשפתי צדיקים

פרשת בלק

פע"א בא אצל הרה"ק ר' משה מראזוואדאו זי"ע שאל פעם את בן אחיו הרה"ק ר' אברהם שמחה מבארנוב זי"ע למה האות ק' הנמצאות בשמות ג' פרשיות הללו "קרח חקת בלק" אזי בפרשת קרח היא בראש התיבה, ובפר' חקת באמצעה, ובפר' בלק בסופה, והשיב לו במכתב בזה"ל: "שלש פרשיות כסדרן נאמרות, כל אחת במאה עטרות, ראש תוך וסוף מסודרות, קרח שפקח היה, טרם לשטות פנה, נתן אות ק' בראשונה, ונהפוך בלק שבאחריתו זכה לפרידה טובה, הקדוש באחרונה, וחקת הפרה לטהר טמאים ולטמא טהורים באומר קדוש, אות ק' באמצע חונה", ודפח"ת.

פרשת בלק

פע"א בא אצל הרה"ק מאפטא זי"ע גדול אחד, וכיבדו לומר ד"ת על שולחנו, והרגיש תיכף הרה"ק מאפטא שהתורה שאמר הרב היה בהכנה שהכין התורה הלזו עוד כמה ימים קודם כבוא אליו כדי להראות לפניו שהוא נאה דורש, תיכף כשסיים הרב הנ"ל את הדרשה אמר לו הרה"ק מאפטא: הנה כתיב (דברים י"ג ט"ו) "ודרשת וחקרת ושאל היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת" פי' אם אתה "דרשת" וחקרת "היטב" מקודם את הדרשה בחקירות, "והנה אמת" פי' אפי' כוונת לפשט האמת, רק מחמת "נכון הדבר" שהיה לך מקודם הכנה על הדבר הזה, "נעשתה התועבה הזאת" ר"ל, תדע שאין זה תורת אמת רק תועבה היא לפני ה'; וסיים ואמר שעיקר אמירת התורה היא לאמר רק דברים שנשלח לו מן השמים, ולא ירהר מקודם לאמר דרשות לפני העולם היושבים לפניו, אך באם ישפיע לו השי"ת משמי מרום איזה מחשבה טובה ורמז טוב על איזה פסוק בהתורה, יכול לומר הרמז הזה גם לפני בני אדם, עכדה"ק ודפח"ת. ועפי"ז פי' בס' מעדני מלך מאמר הכתוב בפרשתן, זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר - "זאת חוקת התורה" כלומר זה הוא החוקה בענין אמירת תורה לפני בני אדם, "אשר צוה ה' לאמר" היינו לומר רק דברים אשר צוה אותו ה' בשעת ישיבתו אצל השולחן שנשפע לו משמי מרום, וזהו שפי' רש"י ז"ל: "אין לך רשות להרהר אחריה" שאסור להרהר ולחקור בחקירות כדי שיזדמן לפניו דרשה נאה להתפאר בפני אנשים בדרשותיו הנעימים, רק באם נשלח לו דיבורים מן השמים אזי יאמר, והוי כעין שכינה מדברת מתוך גרונו מחמת שלא היה לו שום הכנה להתורה.

קרח חקת בלק

פרשת בלק

פע"א בא אצל הרה"ק מאפטא זי"ע גדול אחד, וכיבדו לומר ד"ת על שולחנו, והרגיש תיכף הרה"ק מאפטא שהתורה שאמר הרב היה בהכנה שהכין התורה הלזו עוד כמה ימים קודם כבוא אליו כדי להראות לפניו שהוא נאה דורש, תיכף כשסיים הרב הנ"ל את הדרשה אמר לו הרה"ק מאפטא: הנה כתיב (דברים י"ג ט"ו) "ודרשת וחקרת ושאל היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת" פי' אם אתה "דרשת" וחקרת "היטב" מקודם את הדרשה בחקירות, "והנה אמת" פי' אפי' כוונת לפשט האמת, רק מחמת "נכון הדבר" שהיה לך מקודם הכנה על הדבר הזה, "נעשתה התועבה הזאת" ר"ל, תדע שאין זה תורת אמת רק תועבה היא לפני ה'; וסיים ואמר שעיקר אמירת התורה היא לאמר רק דברים שנשלח לו מן השמים, ולא ירהר מקודם לאמר דרשות לפני העולם היושבים לפניו, אך באם ישפיע לו השי"ת משמי מרום איזה מחשבה טובה ורמז טוב על איזה פסוק בהתורה, יכול לומר הרמז הזה גם לפני בני אדם, עכדה"ק ודפח"ת. ועפי"ז פי' בס' מעדני מלך מאמר הכתוב בפרשתן, זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר - "זאת חוקת התורה" כלומר זה הוא החוקה בענין אמירת תורה לפני בני אדם, "אשר צוה ה' לאמר" היינו לומר רק דברים אשר צוה אותו ה' בשעת ישיבתו אצל השולחן שנשפע לו משמי מרום, וזהו שפי' רש"י ז"ל: "אין לך רשות להרהר אחריה" שאסור להרהר ולחקור בחקירות כדי שיזדמן לפניו דרשה נאה להתפאר בפני אנשים בדרשותיו הנעימים, רק באם נשלח לו דיבורים מן השמים אזי יאמר, והוי כעין שכינה מדברת מתוך גרונו מחמת שלא היה לו שום הכנה להתורה.

זאת חוקת התורה

זאת חוקת התורה

פע"א בא אצל הרה"ק מאפטא זי"ע גדול אחד, וכיבדו לומר ד"ת על שולחנו, והרגיש תיכף הרה"ק מאפטא שהתורה שאמר הרב היה בהכנה שהכין התורה הלזו עוד כמה ימים קודם כבוא אליו כדי להראות לפניו שהוא נאה דורש, תיכף כשסיים הרב הנ"ל את הדרשה אמר לו הרה"ק מאפטא: הנה כתיב (דברים י"ג ט"ו) "ודרשת וחקרת ושאל היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת" פי' אם אתה "דרשת" וחקרת "היטב" מקודם את הדרשה בחקירות, "והנה אמת" פי' אפי' כוונת לפשט האמת, רק מחמת "נכון הדבר" שהיה לך מקודם הכנה על הדבר הזה, "נעשתה התועבה הזאת" ר"ל, תדע שאין זה תורת אמת רק תועבה היא לפני ה'; וסיים ואמר שעיקר אמירת התורה היא לאמר רק דברים שנשלח לו מן השמים, ולא ירהר מקודם לאמר דרשות לפני העולם היושבים לפניו, אך באם ישפיע לו השי"ת משמי מרום איזה מחשבה טובה ורמז טוב על איזה פסוק בהתורה, יכול לומר הרמז הזה גם לפני בני אדם, עכדה"ק ודפח"ת. ועפי"ז פי' בס' מעדני מלך מאמר הכתוב בפרשתן, זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר - "זאת חוקת התורה" כלומר זה הוא החוקה בענין אמירת תורה לפני בני אדם, "אשר צוה ה' לאמר" היינו לומר רק דברים אשר צוה אותו ה' בשעת ישיבתו אצל השולחן שנשפע לו משמי מרום, וזהו שפי' רש"י ז"ל: "אין לך רשות להרהר אחריה" שאסור להרהר ולחקור בחקירות כדי שיזדמן לפניו דרשה נאה להתפאר בפני אנשים בדרשותיו הנעימים, רק באם נשלח לו דיבורים מן השמים אזי יאמר, והוי כעין שכינה מדברת מתוך גרונו מחמת שלא היה לו שום הכנה להתורה.

על כז יאמרו המושלים בוואו חשבון

בוואו ונחשוב איך זכו מאות אנשי שלומינו פה בני ברק יצ"ו

לסיים עשרה מסכתות

בחבורות קנין התלמוד ויסודי התורה

מס'	במסגרת	מסכת	התחילו	סיימו	סה"כ דפים	סה"כ עמודים
1	קנין התלמוד	מגילה	ר"ח שבט תשס"ז	ו' ניסן תשס"ז	31	63
2	קנין התלמוד	מועד קטן	ז' ניסן תשס"ז	ה' תמוז תשס"ז	28	56
3	קנין התלמוד	ראש השנה	ו' תמוז תשס"ז	ח' חמ"ס תשס"ז	34	68
4	קנין התלמוד	תמיד	כ"ג תשרי תשס"ז	ז' חשון תשס"ז	7	15
5	יסודי התורה	קידושין	ט' חשון תשס"ז	כ"ו סיון תשס"ז	81	162
6	יסודי התורה	ראש השנה	כ"ז סיון תשס"ז	כ"ה תשרי תשס"ח	34	68
7	יסודי התורה	גיטין	כ"ו תשרי תשס"ח	ר"ח תמוז תשס"ח	89	178
8	יסודי התורה	ביצה	ר"ח תמוז תשס"ח	י"ט חשון תשס"ט	39	78
9	יסודי התורה	שבועות	כ' חשון תשס"ט	כ"ו ניסן תשס"ט	48	96
10	יסודי התורה	חגיגה	כ"ו ניסן תשס"ט	ט' תמוז תשס"ט	26	52
		סך הכל למדו אנשי שלומינו עד עכשיו		417	836	

פרפראות לחכמה

מאמרים נחמדים, ע"ד דרוש מיוסדים, כפתור ופרח משוקדים

אותו רשע, הלך לשורשם של ישראל, דהיינו אל האבות, ותפס בשם יעקב דהוא העיקר והבחור שבאבות וממנו יצאו שבטי יח, (ולכן בפעם הראשונה כתיב לכה ארה לי יעקב) ובנה שבעה מזבחות ועשה כל ההכנות הדרושות ליה הענין, ועשה הניחוש שלו ולא הועיל מאומה, וכשראה שהניחוש שלו לא הפעיל מאומה אמר בלעם בלבו דמשר"ה לא הצליח יען כי הוא עשה את הניחוש שלו על שם יעקב ובאמת עיקר שמו הוא ישראל, כרתיב לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל, מה עשה, בנה עוד שבעה מזבחות ועשה מחדש כל ההכנות הדרושות לזה ועשה הקסם שלו על שם ישראל, אך גם בפעם הזאת היתה מחשבתו לתוהו ולא פעל מאומה, לכן אמר בפעם השני לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, ר"ל, לא פעלתי לא על שם יעקב משום דלא הביט און ביעקב, ולא על שם ישראל משום דלא ראה עמל בישראל, אמנם שוב התבונן אולי החסרון הוא מחמת שעשה הקסם על שם יעקב לבד ועל שם ישראל לבד, ויוכל להיות שנקראים בשני השמות הללו ביחד ולזאת צריכין לעשות הקסם על שם שניהם ביחד, לכן צוה עוד לבלק שיבנה פעם שלישית שבעה מזבחות ועשה עוד הפעם כל הנ"ל וללא הועיל, ואח"כ התעשת עוד כי יוכל להיות שלכן לא יועיל דאולי שמו הוא אל כדאיתא בגמ' (מילה יח). דהקב"ה קראו ליעקב אל, שנאמר ויקרא לו אל אלוקי ישראל, והנה על זה השם לא יוכל לעשות מאומה, משום שהוא שמו של הקב"ה, וז"ש כי לא נחש ביעקב, קאי על פעם הראשונה שעשה הניחוש על שם יעקב ולא הועיל כלום, ולא קסם בישראל, קאי על הפעם השניה שעשה הקסם על שם ישראל וגם זה לא הועיל, לכן, כעת יאמר ליעקב ולישראל, ר"ל מה שעשה על השני שמות ביחד (ויבין נמי מה שאמר בלשון עתיד כעת יאמר משום דהאי קרא כתיב בין פעם השני לפעם השלישית, לכן כתיב בלשון עתיד ר"ל עתה יאמר הניחוש והקסם ע"ש יעקב וישראל ביחד), אך מה פעל אל, ואצרוך לעשות הקסם על שם אל, וזאת לא אוכל כנ"ל. (קהלת יצחק בשם הגר"א זצ"ל)

הן עם לבב ישכון ובגוים לא יתחשב. ונראה דהנה ידוע דשם הוי"ה כשהוא שלם מורה על רחמים, וכשאין השם שלם, דהיינו יה הוא דין ולהיפך בשם אלקים שכשהוא שלם מורה על דין, וכשאין שלם הוא חסד ורחמים חסד אל כל היום. והנה בימים אלו לא זעם השי"ת והיה כולו מלא רחמים והוא שאמר בלעם לא אוכל לעבד את פי ה' לעשות קטנה, היינו לעשות יה משום הוי"ה ב"ה א גדולה לעשות משם אל שם אלקים שהדי לא זעם השי"ת באותם הימים, ולא היה כי אם בחינת רחמים. והוא הדרם שאמר ג"כ הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב, כי אותיות ה"ם משם אלקים עולין בגימטריא ה"ן ואמר ה"ן אותיות ה"ים אצל - עם ישראל - לבדד ישכון - ונשארו אותיות אל' שהיא חסד, אבל - ובגוים לא יתחשב - כלומר עמם מתחשב הוא ית' עם ה"ים ומצרפם יחד ונעשה שם אלקים שהוא דין.

זאת חוקת התורה וכו' וברש"י איתא לפי שהשטן ואוה"ע מונין את ישראל וכו' לפיכך כתב בה חוקה גזירה היא מלפני אין לך רשות להרהר אחריה, ויתבאר דהנה רש"י כתב בשם רבי משה הדרשן טעם פרה אדומה הוא כדי לכפר על חטא העגל, והנה אמרו רז"ל כשקיבלו בני ישראל את התורה נעשו חירות ממלאך המות וחירות מן המלכיות, וכשחטאו בעגל בטל החירות וחזרו להיות כבתחלה, והשתא אם איתא דפרה אדומה היא כפרה על העגל הו"ל לחזור להיות חירות ממלאך המות ומאוה"ע, אלא וודאי מוכח דלא כר' משה הדרשן, והדרא קושיא לדוכתא מה טעם יש במצוות פרה אדומה, והנה אם השטן הוא המלאך המות היה בא לבדו היינו יכולים לומר לו דהטעם של פרה אדומה הוא כדי לכפר על העגל ואהני לן להיות חירות מן האוה"ע המלכיות, ואם אוה"ע המשתעבדים בנו באים לבדם היינו יכולים לומר להם דאהני לן פרה אדומה להיות חירות ממלאך המות אבל השתא דהשטן ואוה"ע באים כאחד לשאול מה טעם יש בה או אין לנו פתחון פה להשיב ולכן כתב בה חוקה.

☆

ודברתם אל הסלע וכו'. קשה מה נשתנה הכא שצוה לו הקב"ה לדבר אל הסלע ולא כבפרשת בשלח שאמר והכית בצור, ונראה דהנה איתא במדרש סוף פרשת קורח, דכשהתרעמו ישראל על משה שגרם שעדת קורח ימותו, נתן את מטהו לאהרן, ואז ויצן ציין, שגרשם על המטה קודש לה כי נעשה כמו הציין, ולפי זה נמצא שהמטה היה הקדש כמו הציין, ולכן בשלמא בפרשת בשלח שעדיין לא היה מעשה קורח ולא היה רשום על המטה קודש לה, שפיר היה רשאי להכות בהמטה ומותרים היו ישראל ליהנות מהכאת המטה כי אין לה דין הקדש, אבל כאן שכבר היה רשום עליו כעל הציין, לא היה רשאי להכות בוה על הסלע ושיהנו ישראל מזה, כי הרי זה מעילה בהקדש, ובוה יובן מה שמושה היה צריך להכות את הסלע פעמיים, כי בפעם הראשונה יצא המים מתוך מעשה עבירה של מעילה בהקדש, ולא רצה הקב"ה שישאר יהנו מעבירה, אבל אחר ההכאה הראשונה, יצא המטה לחולין ע"י שנשתמש בו לדבר חול ושוב אין בו מעילה, לכן שפיר יצאו המים, כי אין זה נחשב הנאה מעבירה כיון שבפעם הזה לא חטא.

☆

כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל. וצ"ב מה שהחליף בפסוק אחד משם יעקב לישראל, ואח"כ אמר שוב שניהם ביחד, אמנם י"ל דהענין כך הוא דידוע שהמתפלל על תבירו צריך להזכיר את שמו, וכמו"כ מי שרוצה לקלל את תבירו כמו שרצה בלעם גם כן צריך להזכיר את שמו, והנה בלעם כשרצה לקללם מן הנמנע היה לו להזכיר שמות הפרטים, דהיינו ראובן, שמעון, וכו' דא"כ היה צריך להזכיר שישם רבוא שמות, וכי כולם בשמות יקרא, מה עשה

יהי רצון מלפניך

טויזנטער חברי "חבורת יסודי התורה"
בעטן יעצט בעת התחלת המסכתא, א הייסע תפילה

כשם

שעזרתני לסיים
מסכת חגיגה

כך אזכה

להתחיל ולסיים
מסכתות אחרות

עניינים נפלאים, בסוגיות ובפלאפולים, שמקורותיהם בפרשת השבוע נמצאים

והרשת וההקרת

בענין שם לווי בפרה ובמקוה - מים חיים אל כלי (הוקת יט, יז)

משא"כ מים שבכלי אחר או במקום מסוים אינו נקרא שם לווי, וסמוכין לסברא נפלאה זו יש להביא ממה שידוע מה שאמר הרה"ק מקאצק זי"ע לברא (בריש פרשתן) שהקשה דבקרא כתיב ויקחו אליך פרה אדומה תמימה, דלכאורה היה צריך לכתוב קודם תמימה ואח"כ אדומה, כיון ששם העצם של הפרה הוא תמימה, ואדומה הוא רק שם תואר. ותי' הרה"ק הנ"ל דאצל פרה אדומה דגם שעה אחת שחורה פוסלת, נהיה האדמימות ענין של עצם ממש עב"ד, והוא כסברת התפא"י הנ"ל לגבי מי כיוור, ודוק.

אמנם בסוף דבריו כתב שחידושו של הר"ש קשה מאוד להולמו, דהרי לא קי"ל כתנא דבי שמואל שם בובחים, אלא אדרבה קיימא לן כאידך ברייתא דמדכתוב בקרא מים מרבין כל מימות שבעולם, וא"כ האיך שביק הר"ש להכתא ופסק כתנא דבי שמואל, והא דבאזוב ממעטינן שפיר כל מי שיש לו שם לווי, היינו משום דהוי מין אחר לגמרי אלא שנקרא גם בשם אזוב, אבל מים משום דמלוחים הם משום שמעורבים בהם בטבע חלקי מלח, או פורשין הם משום שנפשו או נתחממו מדגולו בתחתיות ארץ במקום אש תוקד, יהיו מין אחר, אלא כולו מין מים הם ולא נקרא שם לווי. אלא וודאי דהטעם שפסלוהו במשנתנו משום שנתחממו ע"י בני אדם או נמלחו ע"י בני אדם ואז ליכא בהו שם מים חיים, דאינן כפי שהן בטבע.

החלקת יואב (מובא בחי' הגר"מ זעמבא סי' מה) בתשו' להגאון ר"מ זעמבא ז"ל תמה על דברי הר"ש הנ"ל דהרי במקוה נמי כתיב בקרא מים, ואפ"ה מצינו שטובלין בחמין, והרי יש לו שם לווי של מים חמין, וכן בהכהן גדול בטבילתו ביוה"כ כתיב מים, ואעפ"כ מצינו במשנה בינומא (א"ב) דאם היה כהן גדול זקן מטילין לו חמין, ואפ"ה לפי שיטת הקדמונים (היר"ד בני יוד סוסי ר"א) שאסרו טבילה בחמין היינו דווקא משום גזירת מרחצאות, ולא משום שיש לו שם לווי.

על כן צריך לומר דהא דפוסלין מים פושרים גבי פרה ומצורע, היינו דווקא משום דמים חיים לא היו כפי' הרע"ב והרמב"ם, ולא משום שם לווי, אלא משום דצריך מים חיים ובעינן שיהיו המים כמו שנעקרו מן המעיין שהיו צוננין.

ובעיקר ד' הרבינו שמחה (הובא ברא"ש חולין פ"ח חולין סי' נ"א) דמי חלב אף שהוא כחלב לענין הכשר, דהיינו שגם מכשיר לקבל טומאה כמו חלב, מ"מ לענין כשר בחלב דכתיב בחלב אמו צריך שיהיה החלב כמו שיצאה מן האם, וה"ל לענינינו.

אמנם הגאון ר' מנחם זעמבא (שם סי' נ"ה) ערך תשובה ארוכה להחלקת יואב להצדיק דברי הר"ש ומפריך דבריו אחת לאחת, ועל עצם הערתו דבמקוה נמי כתיב מים, וא"כ נפסול בהו מים חמין וכדומה, הקשה עליו דאין בהו שום הוכחה, דהרי במקוה ליכא כלל פסול דשם לווי, דהרי במשנה במקואות (פ"ג משנה א) איתא המלח והטיט הנרוק וכו' דכשרין לטבול בהם, אעפ"כ שיש להם שם לווי.

הנה מצינו בכמה מצוות שנצטוו לעשותה בחפץ מסוים, שאם נתוסף לה שם לווי הוא נפסל, כגון באזוב לגבי טהרת מצורע אמרי' (במס' נעמים) אזוב ולא אזוב מדברי ולא אזוב רומי, וכן לגבי הכשר לקבל טומאה דרשי' בתורת כהנים (פר' שמיני) דרך המשקין המכשירין לקבל טומאה אבל אם נתוסף להם שם לווי אינו מכשיר, וכן בהדס וערבה אמרי' בסוכה (ל"ד) דהוי אמינא על הדס מסוים דכיון שיש לה שם לווי הוא נפסל מלקיים בה מצוות הדס, וכן יש עוד מקומות בש"ס ואציגה כאן מה ששייך לפרשתן.

במשנה בפרה (פ"ח משנה ט) איתא מים פושרים פסולים למי חטאת, והטעם איתא בר"ע מברטנורא וכן בפי' הרמב"ם משום דבעינן מים חיים וליכא.

אמנם הר"ש מחדש טעם חדש דמים פושרין פסולין למי חטאת משום דבתורה כתיב מים, ומים פושרין יש להם שם לווי דאינו נקרא מים לבד, ועל כן נפסל למי חטאת, וכן איתא בגמ' בובחים (ג"ב) תנא דבי שמואל מים שאין להם שם לווי, יצאו מי כיוור שיש להם שם לווי, דהיינו שנקראים מי כיוור.

וכדאיתא במס' נגעים (פ"ד משנה ד) דאיתא שם במשנה לגבי טהרת המצורע, דהמצוה באזוב ולא באזוב יזן, ולא באזוב כוחלי, ולא באזוב רומי, ולא כל אזוב שיש לו שם לווי, ע"ש.

והאחרונים הרבו לתמוה על חידושו של הר"ש שמשום דכתיב מים נפסל מים שיש להם שם לווי, התפארת ישראל בחלק בועז (בפרה שם א"ה) תמה על דבריו דלמק (במשנה י') איתא דמי הירדן ומי הירמוך פסולין משום מי התערבות, ופי' הרע"ב דהיינו משום שמים פסולים מתערבים בהם ע"ש. ולכאורה לפי"ד הר"ש הו"ל ליה למימר דפסולין משום שם לווי, דהרי אינם נקראים מים אלא מי הירדן, ועוד קשה דאי נימא כהר"ש דבכל דוכתא דכתיב בתורה מים, היינו שאין להם שם אחר, רק שם מים סתם, א"כ יהיו כל הטמאין הצריכין טבילה אסורין לטבול בשום נהרות שבעולם כיון דלכל נהר ונהר יש שם פרטי, והרי במקוה גם כתיב מים.

ומיישב דצ"ל דכוונת הר"ש דשם לווי שפסלתו תורה היינו כשנתלוה להשם שהזכירה התורה עוד שם דהיינו אזוב, ולא אזוב כוחלי, ולא אזוב מדברי, וכמו כן במים ולא במים פושרים ולא במים מלוחים, דבכל הנהר השם מודיע שהוא מין אחר מאותו שהזכירה תורה, משא"כ מי הירדן וירמוך אע"ג דגלוה להם שם נוסף למים, אין זה שם לווי דהרי הן כשאר מיני מים, אלא נקראים כן על שם מקומם, ובהאי גוונא לא איפסל.

ואי תקשי דא"כ אמאי אמרי' בגמ' בובחים (שם) מים ולא מי כיוור משום שיש לו שם לווי, אע"ג דנמי הוי כשאר מים בעלמא והשם לווי הוא רק על שם מקומו, מ"מ יש ליישב דכיון דהמי כיוור נפסלים בלינה ומים שבתוכן אסור ליתנן בכלי חול כדאמרי' במנחות (א"ב) הוי המי כיוור שם העצם ממש ולא רק על שם מקומו, (ג.)

המנחה ועל ידי שהמנחה תטמא לא יבדקה המים כדאיאתא בגמי דבעינן שיקריבו קודם המנחה כהלכתה, ואם לא הקריבו אותה כדת של תורה אין המים בודקין אותה עיי"ש.

והקשר האחרונים דאי ניוחש להכי א"כ אפי' בלא שתאה נילושה בשמן אכתי איכא למיחש להכי, דהרי המנחה נילושה במים (כדקיי"ל ברמב"ם (פ"א מפסולי המוקדשין הי"ד) היתה חריכה משמן ולא ממים), וא"כ הרי הוכשרה המנחה לקבל טומאה, וא"כ יכולה האשה להציל עצמה גם כך ע"י שתטמא את עצמה, וכיון שהמנחה הוכשרה לקבל טומאה היא תטמא ע"י נגיעת האשה, וא"כ לא יבדקה המים, והדרא חששתא לדוכתייהו, ע"כ קושייתם.

ומחדש הגאון הנו' דלפי"ד הר"ש דמים פושרין אין כשרים למי חטאת כיון שיש להם שם לווי, א"כ לגבי הכשר טומאה היא ג"כ נחשבת לשם לווי, ובהכשר טומאה שם לווי ג"כ מעכב שלא ראוי להכשיר לקבל טומאה.

והנה במנחות (נה) איתא דכל המנחות נילושין בפושרין ע"ש, וא"כ הרי אין המנחה מוכשר לקבל טומאה אע"פ שיש בה מים, כיון דהמים פושרין הן, ולפי הר"ש הוי שם לווי, וא"כ מיושב היטב.

ובשור"ת זרע אברהם (סי' מ"א ס"ק כו) רצה גם לחדש מדעתיה דנפשיה דמי חטאת נקרא שם לווי, משום שנקרא מי חטאת, וע"כ מי חטאת שנפלו על מאבל אינה נכשרת לקבל טומאה, (וכן כ' במשנה אחרונה בספ' פרה (פ"א משנה ג) גבי בילה שנפלה למי חטאת ע"ש).

ועפ"ז מיישב דברי הברטנורא התמוהין (כפ"א דפרה משנה ו') שכתב על הדין דושל תרומה טהורה לא יזה, ופי' משום שלא יפסיד התרומה עיי"ש, וקשה אמאי לא אמר הטעם מפני שמכשירה לקבל טומאה (וכן הקשה בכפות תמרים בסוכה לה), ולהנ"ל אתי שפיר דא"נ אינו מכשירה לקבל טומאה כיון דמי חטאת אינם מכשירין משום שם לווי דרמיא עלייהו, וע"כ הוצרך לומר הטעם שלא יפסיד התרומה.

וכן בחולקין (ק). אמר' דמים שנפסלו משתיית בהמה כשרים לטבילה, ופירש"י שם כגון שנסרחו, אע"פ כשרים הם, אע"פ דיש להם שם לווי של מים סרוחים, ואין לומר דמשקה סרוח לא מיקרי שם לווי, דהרי המבי"ט פסק (בקריית ספר פ"א מטומאת אוכלין) דמשקה סרוח אינו מכשיר לקבל טומאה כיון שיש לו שם לווי, ואע"פ כ' מצינו דלגבי מקווה הוא כשר.

על כרחק צ"ל דמקה אינו נפסל משום שם לווי, והטעם לזה יש לומר דכיון דבמקה יש תורת מחובר על המים, א"כ וזה שמו מקוה מים ולא שייך שום שם לווי, משא"כ בדבר תלוש או מים תלושים אפשר שמו להשתנות, אבל אין הכי נמי במקום שיש פסול של שם לווי כגון בפרה ייפסל שפיר גם מים פושרין כדברי הר"ש, דשפיר מיקרי שם לווי, וא"כ אין שום קושיא ממקה.

ועל סמך דברי הר"ש הנ"ל דמים פושרין הוי שם לווי, יצא הגר"מ לחדש דמים פושרין לא יכשירו כלל לקבל טומאה אם יפלו על אוכלין, דהרי בתורת כהנים (פר' שמיני) אמרו כל משקים שיש להם שם לווי אין מכשירין לקבל טומאה, ולפי הר"ש הנ"ל מים פושרין נקרא שם לווי, ולפי"ז לא יכשיר אם יחמם קודם מים ואח"כ יכניס המאכל, כיון דהוי מים עם שם לווי שאין ראויין להכשיר.

והידושו נתפרסם בשעתו בירחון הפרדס (חובת א' סי' ז) שיצא לאור במדינת פולין, והוא עורר פולמוס גדול בין הגדולים שערכו מכתבים לערער על דבריו, וגם הוא לא שבת קולמסו והרבה להשיב על דבריהם, (והרובה להחכים עיין בחידושי הגרמ"ז (סי' מ"ד-מז) ויחכם עוד).

ובשור"ת אור המאיר (להגרמ"ש מלובלין סי' כט) מחדש כנ"ל מדנפשיה דלפי דעת הר"ש אין מים פושרין מכשירין לקבל טומאה, ועפ"ז מיישב הקושיא על חידושו הפנים יפות (פר' נשא) דמנחת סוטה היתה בלא שמן, דאי נימא היתה בשמן יכולה כל סוטה להציל את עצמה ע"י שתטמא את עצמה, וכשיתן הכהן על כפיה תטמא

רב ברכות ושובע שמחות

ברון שיר ושבח, ברכת מזל טוב נשא ונברך, אל מול פני מע"כ אבינו - חותני יקרנו, הצמוד בקירות לבבנינו, ומסודר בלונ"ח למענינו, האדם היקר המהולל בתשבחות, רב תבונות ונעים הליכות, קובע עתים לתורה, נודע לעוז ולתפארה,

מוה"ר אלי זאב לעווי שליט"א

והברכה אחת לנו"ב החשובה שתחי' לאוי"א

לרגל השפחה שבפעונו באירוסיו בנו

החתן היקר והנעלה, פופלז בכל פעלה, נחמד לפטה ואהוב לפעלה, נודע לשם ולתהילה,

כער יוסף נ"ו

עב"ג הפהוללה שתחי' לפזל טוב ובשעטו"ע

וברכותינו צרופה ואמורה, בזאת השורה, שמשמחה זו יושפע לו רב שמחה ואורה, וירוהו רב תענוג ונחת לשם ולתפארה, מתוך אושר ועושר שזורה, וכל מילי דמיטב.

מעתירת וברכת בניכם - התנכם

אפרים משה, יעקב חיים, יואל צבי. אלעזר אלימלך בלא שטיין.

אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו

בדוך שהחיינו וקימנו והגיענו לגמל הזה

עשר"ה מי יודע

עשרה מסכתות שלימות

כבר נלמדו מאז התייסדות חבורתינו לשם ולתפארה

עשרה מסכתות שלימות

פיארו ורוממו קרן התורה בקרב קהילתינו המעטירה

עשרה מסכתות שלימות

הוסיפו ורבו את ספסלי דבי מדרשא ושיעורי התורה

עשרה מסכתות שלימות

סיימו יותר ממאתיים חברי קהילתינו ומשנתם שגורה

העשירי יהיה קודש לה'

סיום מסכת העשירית במסגרת חבורתינו

מגילה - ראש השנה - מועד קטן - תמיד - ראש השנה
קידושין - גיטין - ביצה - שבועות - חגיגה

בנערנו ובזקינינו נלך מחיל אל חיל כי ח"ג ה' לנו

בלימוד מסכת מכות

חבורת
יסודי התורה

סניף התאחדות האברכים דקהל יטב לב דרסאטמאר
100 מו סניף - אולע 100
מתיסדה עיי כיק גזן רבינו עמר שליט"א
בנימין יצחק ישיבא - ח"ו בשנת תשס"ג

**מה טובו אזהליך יעקב מושבנותיך ישראל
בקשה אישית**

בעמדינו אחרי המעמד הנשגב של חגיגת סיום מסכת "הניגה", ויראו עינינו וישמח לבינו בראותינו שמחת הנפש וצהלת הפנים של למעלה ממאתיים אנ"ש שיזכו לברך על המזמור ולסיים את המסכת בכי טוב.

ומחיל אל חיל מתחילים ללמוד מסכת "מכות", על כן פונים אנו בזה אל כל אנ"ש אשר עדיין לא השתתפו בחבורה זו, אנא אל תפרשו מן הציבור והצטרפו מבעוד מועד לאחד משיעורי תורה דרבים המתקיימים בבתי מדרשינו, ובוודאי יזקף לזכותכם לימוד התורה דרבים של כמה מאות מאנ"ש הלומדים במסגרת זו, דאינו דומה מרובין העושים את המצוה למועטים העושים את המצוה, איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק עדי נזכה לביאת גוא"צ ומלכינו ב"ק מרן רבינו שליט"א בראשינו בב"א.

להלן רשימת השיעורים

הרב ר' פנחס ברוך לעבאוויטש שליט"א	בבית מדרש עטרת זקנים	בשעה 7.10 - 8.00 בבוקר
הרב ר' יעקב שלמה כהנא שליט"א	בבית מדרש עטרת זקנים	בשעה 8.40 - 9.20 בבוקר
הרב ר' אלימלך בידערמאן שליט"א	בבית מדרשנו ברח' רמב"ם	30 דקות לפני זמן הדה"ג
הרב ר' שמואל גראס שליט"א	בבית מדרשנו בשיכון (חדר ב')	15 דקות אחרי זמן הדה"ג
הרב ר' חיים עזריאל יאושעף שליט"א	בבית מדרשנו בשיכון (למעלה)	בשעה 8.15 - 9.00 בערב
הרב ר' יואל געלבער שליט"א	בבית מדרשנו באלעד	בשעה 8.30 - 9.15 בערב
הרב ר' דוד כהן שליט"א	בבית מדרשנו בשיכון (הדל)	בשעה 8.30 - 9.15 בערב
הרב ר' פנחס ברוך לעבאוויטש שליט"א	בבית מדרשנו בשיכון (הדל)	בשעה 8.30 - 9.10 בערב
הרב ר' שרגא יהושע בערקאוויטש שליט"א	בבית מדרשנו בשיכון (למעלה)	בשעה 9.15 - 10.00 בערב
הרב ר' אליעזר ענגעל שליט"א	בבית מדרשנו בשיכון (חדר ג')	בשעה 9.20 - 10.15 בערב
הרב ר' שמעון יואל בראך שליט"א	בבית מדרשנו בשיכון (חדר א')	בשעה 9.30 - 10.00 בערב
הרב ר' אברהם ישעי' ווייס שליט"א	בבית מדרשנו בשיכון (הדל)	בשעה 9.30 - 10.15 בערב
הרב ר' בנימין זאב ווייס שליט"א	בבית מדרשנו בזכרון מאיר	בשעה 10.00 - 10.45 בערב
הרב ר' יהושע צבי יאושעף שליט"א	בבית מדרשנו בשיכון (חדר ב')	בשעה 10.10 - 11.00 בערב
הרב ר' ישראל יודא בערגער שליט"א	בבית מדרשנו בשיכון (חדר ג')	בשעה 11.15 - 12.00 בערב

שיעור הזרה ביום שישי

ע"י הרב ר' יעקב שלמה כהנא ה"ו
בשעה 8.30 בבית מדרש עטרת זקנים

שיעור הזרה בליל שישי

ע"י הרב ר' שמעון יואל בראך ה"ו
בשעה 10.00 בחדר א' בבית מדרש בשיכון

פניני התורה

פנינים והידושים בגמרא מס' הגיגה הנלמד במסגרת חבורת "סודי התורה"

מ"נ ע"י אחד המגי"ש שליט"א

לרגל התחלת לימוד מסכת מכות, ומסיבת חיזוק ללימוד שמירת הלשון:

לימוד מסכת "מכות" סגולה להינצל מהרהורים רעים

בית שני נחרב בשביל שנאת חנם - לשון הרע

הנהגה בחודש זו, בשבעה עשר בתמוז, מתחיל ימי האבילות, שכלל ישראל מתאבלים על חורבן בית המקדש, והנה איתא בגמרא (יומא טז:) דבית המקדש הראשון נחרב משום גילוי עריות, שפיכות דמים ועבודה זרה. ומקדש שני נחרב בשביל שנאת חנם. ללמדך שקשה שנאת חנם נגד ג' עבירות החמורות.

הנהגה רבינו יונה (בשע"ת שער ג' אות ל"ט) כתב שנאת חנם מביא לדי לשון הרע, ולשון הרע שקול כנגד כמה עבירות חמורות. וכ"כ בהקדמה לחפץ חיים הגם שהגמרא נקטה שנאת חנם, הכוונה היא על לשון הרע ג"כ שיוצאות מצד השנאה, דאי לאו הכי לא היו נענשים כל כך, והיינו דסיים שם, ללמדך שקשה שנאת חנם כנגד ע"ז וג"ע ושפי"ד, וזה שמצינו בערכין (ט"ז) גבי לשון הרע באופן שהכה של אומות העולם להתריב בית המקדש ולהגלותנו היתה מפני שנאת חנם ומחלוקת ולשון הרע שהיה בישראל.

לכן איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק בלימוד מסכת מכות מידי יום ביומו ובהלכות שמירת הלשון, ומדה טובה מרובה שעל ידי שנתחזק מלהכשל באיסור לשון הרע, נזכה לבנין בית השלישי, בב"א.

בגדול מעלת לימוד מסכת "מכות", הבט וראה דברים נפלאים שכתב החיד"א בספרו דבש לפי (טעריה ה' אות ט') שמעתי ממוקבל זקן ז"ל שקבל דטוב לעסוק במסכת מכות שהוא בגימריא הרהורי"ם לבטל הרהורים רעים עיי"ש. [ואולי בשביל זה קוראים למסכתא 'מכות' ולא 'מלקות']. ובספר מפתח הים הביא מה שהודיעו מן השמים לגדול אחד בפראג, אחרי שהתענה מי יום, שכדי לבטל הרהורים רעים, יעסוק 'בכל יום' מסכת מכות, שהוא גימטריא הרהורים ויועיל לו.

ברית הלשון מכון נגד ברית המעור

איתא בספד"ק ד"ברית הלשון מכון נגד ברית המעור", והם כתרי ריעין דלא מתפרשין, א"כ מה מכון שמסבב כל הסיבות סיבב, שאנ"ש יתחזקו בלימוד הלכות "שמירת הלשון" מידי ביומו, בזמן הזה שזוכים להתחיל ללימוד מסכת מכות, המסוגל להנצל ממהשבות רעים, וא"כ טובים השנים מהאחד, דהינו ע"י לימוד מסכת מכות המסוגל להנצל ממהשבות רעים, וע"י התחזקות בלימוד שמירת הלשון, נזכה באמת להנצל ממהשבות רעים.

ז'מני תשובה מ'משמשין ז'באי

ובפרט שאנו עומדים בחודש תמוז, שדורשי רשומות רמזו בשם החודש תמו"ז שהוא ר"ת ז'מני תשובה מ'משמשין ו'באים, ובחודש זו מתחיל ההכנה דרבה לימים הנוראים, שאז הזמן שכלל ישראל שופכים לב כמים לאבינו שבשמים, עם תפילות ובקשות "אבינו מלכינו קרע רוע גזר דיננו", "אבינו מלכינו שלח רפואה שלימה לחולי עמיך", "אבינו מלכינו כתבנו בספר פרנסה טובה", "אבינו מלכינו הצמח לנו ישועה בקרוב", ואיתא בספד"ק שהסגולה שהקב"ה יקבל תפלותינו, וישמע שועתינו, והתפלות יהא בוקע רקיעים, שהפה של האדם המתפלל יהיה טהור וקדוש, פה של דברי תורה, ולא חס ושלוש פה טמא, של לשון הרע ורכילות.

הדרן עלך חומר בקודש וסליקא לה מסכת הגיגה

מתאמרא משמו' הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע, כי פע"א כשעשה סיום על מסכת הגיגה אמר לפרש מה שאומרים בעת הסיום בסוף המסכתא, "הדרן עלך חומר בקודש וסליקא לה מסכת הגיגה", וסיפר כי אחר ששרפו את הגר צדק פאטאצקי הקדוש ויצאה נשמתו ביסורים קשים ומרים, נתגלה בחלום הלילה לאחד מגדולי הדור שבזמנו, ואמר לו שהטעם שנגזרה עליו שישתלק מן העולם ע"י ששרפו את גופו ר"ל, דכיון שנולד אצל גוים והיתה לידתו והורתו שלא בקדושה, לא היה אפשר בידו להזדקק לגמרי כראוי כדי להגיע אל מקום מנוחתו בגן עדן, והיה מוכרח לרדת עוד הפעם לעולם הזה לזכך את גופו לגמרי, אך כיון שהסתלקו מהעולם גרם שמחה בשמים כמ"ש בגמרא (מועד קטן כה:) רוכב ערבות שש ושמחה בבוא אליו נפש נקי וצדיק, לכן הגיע למקום מנוחתו בגן עדן. וזהו הכוונה, "הדרן עלך חומר בקודש", ר"ל כאשר איש ישראלי זוכה וממשיך קדושה על החומר שלו לזכך ולקדש אותה להיות חומר בקודש, "וסליקא לה", אזי בשעה שהוא מסתלק מן העולם, "מסכת הגיגה" הוא גורם בזה שמחה גדולה בשמים, שהקב"ה שש ושמחה בבוא אליו נפש נקי וצדיק כנ"ל, עכדה"ק.

**אשר בחר בנו מכל העמים
ונתן לנו את תורתו!**

אלפי חברי חבורת יסודי התורה

מתחילים

**מסכת
מכות**

ברוב עם הדרת מלך!

היצור דינים, מבטקי הראשונים והאחרונים עם תוספת ביאורים וטעמים שונים

הוקים להורותם

הלכות ברכות (ל"ט) המשך דיני ריסק פירות וירקות

נערך ונסדר ע"י הרב וחיאל מיכל אברהם פרידמאן שליט"א

ומצוי בשוק מיני קורנפלקס המיוצרים בחו"ל וצריך לברר בכל ענין אופן עשייתם אי נעשו מקמח תירס או מפרוסות תירס.

לעדער [משמש מעוך מיובש] - ברכתו שהכל
(בשר"ת רב פעלים (ח"ב סי' כ"ח) כתב לגבי משמש שמסירין הגרעין ממנו ושוחטין אותו על כלי, ומניחים אותו עד שתייבש ואח"כ תולין אותו בחבל כדי שינשב בו הרוח וצורת הפרי הולכת לגמרי מחמת הריסק, דתלוי ברכתו במחלוקת הש"ע והרמ"א, אולם הוא פסק כהרמ"א דבכל פרי שנתרסק לגמרי ברכתו שהכל דלא כהכרעת המש"ב דמחלק בין אבד תואר הפרי, ובזמנינו ה"לעדער" נעשה ממשמש ופירות שמרסקים לגמרי ושוב מייבשים אותם ובוודאי ברכתו שהכל).

פופקורן [גרעיני תירס המתנפחים בחום] - ברכתם
אדמה (ואף שלא ניכר בהם צורת הפרי ואינו ניכר שהוא בא מתירס לא נשתנית ברכתם, דרק בפרי שנאבד צורתו מחמת שנתרסק או נימוח בזה אמרינן שהפסיד ברכתו, אבל בפרי שנשתנה צורתו מחמת שתפח וכדו' עדיין ברכתו עליו כיון דעדיין עיקר הפרי קיים, וכמ"כ בפופקורן שנעשה מגרעיני תירס מיובשים שמתבקעים ותופחים ע"י חום, כ"כ הרבה מפוסקי זמנינו, ובשר"ת קרן לדוד (סי' נ"ב) דן לגבי מיני חיטים שעושים אותו קלוי באש עד שנתבקע ונתפח, דאף דלכאורה לא נוטעים אותם ע"ד לאוכלם כן אלא לעשות מהם פת או דייסא או למאכל בהמה, עכ"ז ברכתו אדמה דבגוף הפרי לא איכפת לן בזה דלא נטעי אדעתא דהכי, ובשר"ת באר משה (ח"ב סי' נ"ב) כתב עוד טעם כיון דכהיום הפופקורן עשוי מגידול תירס המיוחד רק לצורך זה ונחשב כדרכו (בכ).

פירות וירקות מרוסקים שניכר בהם צורתם ותוארם - כגון סלט העשוי מכרוב וגזר, וכן תפוחים המגורדים במגדרת, וכמ"כ חטיף בוטנים שניכר בהם הבוטנים - ברכתם כברכת הפרי.

מיני פירות וירקות המרוסקים לגמרי - כגון רסק עגבניות (טאמאט"ו), חטיפים שנעשו מקמח תירס [במבה וכדו'] חלבה, טחינה, - ברכתם שהכל.

פלאפל [העשוי מהחמוס טחון או מאבקת חמוס] -
ברכתו שהכל (דהחמוס אינו ניכר, ואף שמעורב בו מעט קמח אין מברכין מזונות כיון דניתן בכדי לדבק).

קוקוס [חטיף קוקוס, עוגיות קוקוס] - ברכתו שהכל
(דאינו ניכר צורתו, ובעוגיות קוקוס איכא עוד טעם כיון דמעורב בו שאר מינים כדמובא במש"ב ס"ק מ"א).

קורנפלקס [פתיתי תירס מנופפל תלמה] - ברכתם
שהכל (דנעשו מקמח תירס, ונשתנו צורתם כשריסקו התירס ונעשה פירורים).

קורנפלקס [מנופפל בטר אנד דיפרנט שנעשה
מהתיכות שלמות של תירס מיובש ונעשה מרודד] - ברכתו אדמה (דאע"פ שנשתנה מראיתו וצורתו אינו ניכרת עדיין ברכתו קיימת כיון שממשו קיים ולא נשתנה מחמת ריסקו אלא שעוברים תהליך ריכוך בקיטור, ואח"כ תהליך רידוד וייבוש בתנור).

קורנפלקס עם חלב - האוכל קורנפלקס עם חלב,
אם הקורנפלקס הוא העיקר והחלב ניתן בכדי להטעימו אז מברכים רק על הקורנפלקס, ואם מניח רק מעט קורנפלקס והעיקר הוא החלב אז מברך רק על החלב.

קחו ברכה אל תוך בתיכם

נעמט אריין אין שטוב

דעם הייליגן רבי מאיר בעל הנס פושקע
פון כולל עצי חיים ד'סאטמאר בני ברק צדקת רבי מאיר בעל הנס

רופט: 917-880-2712

צו באקומען אונזער
פושקע קען מען זיך
ווענדן צו:
מו"ה יצחק אייזיק
מנחם וויזל הי"ו
נבאי קודש פונעם כולל

שבת של מי היתה

במסגרת מפעל "החזקת מלמד"

בשם אלפי בני ציון תלמידי המוסדות, ובשם מצדיקי הרכיבים אלו מלמדי תינוקות, שלוחה ברכתנו לכבוד הני אנשי שם קרואי מועד, אשר משמים וכו בזכות של כיתה שע"י מוסדותינו הק, ובעזרתם נוכל להחזיק מעמד, לחנך צאצאינו ע"ד המסורה לנו מרבנותה"ק על טהרת הקודש

פר' חקת בלק

- מו"ה יואל גאלזבערגער הי"ו**
המלמד: הר"ר שמואל אלטער בנעט שליט"א
- מו"ה יואל אלי גליק הי"ו**
המלמדים: הר"ר מרדכי מנחם שווארטץ שליט"א והר"ר עזרא בנעט שליט"א
- מו"ה נחמן קליין הי"ו**
המלמדים: הר"ר יואל וויינבערגער שליט"א והר"ר שמואל שאול גרינוואלד שליט"א
- מו"ה יושע שמואיע הי"ו**
המלמד: הר"ר יוסף מאיר שווארטץ שליט"א
- מו"ה יואל אליעזר בלוזישטיין הי"ו**
המלמד: הר"ר שאול יחזקאל שווארטץ שליט"א
- מו"ה שרגא יצחק ווייס הי"ו**
המלמדים: הר"ר יעקב מאיר ראזנבערג שליט"א הר"ר דוד שלמה וואנחאצקער שליט"א
- מוה"ר יואל יצחק גרינוואלד הי"ו**
המלמד: הר"ר שמעון יואל בראך שליט"א
- מו"ה ישראל פארגעס הי"ו**
המלמדים: הר"ר צבי יודא ווייס שליט"א הר"ר נפתלי צבי בראדי שליט"א

- מו"ה שמעון עוזר טעללער הי"ו**
המלמד: הר"ר נפתלי פאלאטשעק שליט"א
- מו"ה מרדכי פייערשטיין הי"ו**
המלמד: הר"ר יואל כץ שליט"א
- מו"ה יואל גוסטמאן הי"ו**
המלמד: הר"ר משה ראטה שליט"א
- מו"ה שמואל שטערן הי"ו**
המלמד: הר"ר אהרן ווייסהויז שליט"א
- מו"ה דוד פארקאש הי"ו**
המלמד: הר"ר משה ברוך כץ שליט"א
- מו"ה יצחק פייערשטיין הי"ו**
המלמד: הר"ר הערשל גראס שליט"א
- מו"ה מאיר אפעלדארפער הי"ו**
המלמד: הר"ר מנשה ברוך קליין שליט"א
- מו"ה חיים אלטר בראך הי"ו**
המלמד: הר"ר אברהם משה לאנדא שליט"א
- מו"ה שלמה אבערלענדער הי"ו**
המלמד: הר"ר יעקב מיכאל היילברון שליט"א
- מו"ה יואל לעזוי הי"ו**
המלמד: הר"ר משה יוחנן קליין שליט"א

זכות כל השעות של תורה ותפילה שנלמדו במסגרת הכיתה, יזקף לזכותכם לעד ולנצח נצחים, עץ חיים הוא למחזיקים בה ותומכיה מאושר.

שבת של מי היתה, שבת של רבי אלעזר בן עזריה היתה, וכמה היתה הגדה הזו, אמרו לו בפרשת הקהל, ומה דרש בה, הקהל את העם האנשים והנשים והטף, אם אנשים באים ללמוד נשים באות לשמוע טף למה באין, "כדי ליתן שכר למביאייהן". (חגיגה ג.)

מפעל החזקת מלמד
שע"י הנהלת המוסדות, פה בארה"ק

תולדותיהם של צדיקים ומעשייהם הטובים של בעלי ההילולא אשר בשמותם נקובים

הילולא רצדיקיא

גה"ק רבי חיים בן רבי משה זי"ע בן עטר
 "האור החיים הקדוש" יומא דהילולא ט"ו תמוז (תק"ג)

גה"ק רבי חיים בן עטר בעל אור החיים הקי' זי"ע נולד בשנת תנ"ו לאביו ר' משה, ונקרא שמו ע"ש זקנו הגדול אביו אביו ר' חיים שהי' עוד חי אז, ומזקנו זה למד תורה והוא הי' רבו המובהק כמו שכתב האוה"ח הקי' בהקדמה לספרו "חפץ חי" ח"ל: ושבתו ללמוד תורה מפי מורי ורבי, הרב המפרסם אדוני זקני מורי, אשר נודע בשערים שמו המופלא, החסיד הענו כמזהר"ר חיים בן עטר זלה"ה, אשר מימיו שתיתי באר מים חיים, ובין ברכיו גדלתי, ובחקו ישבתי, מיום היותי, לשאוב מדבריו הטובים, ומרוב חסידות, כמעט אני אומר, שלא עבר עליו חצי לילה בשנה, אפילו לילי תמוז, מלקונן ולספור כאשה אלמנה, על חרבן בית אלקינו, בבכי גדול, ולהשלים כל הלילה בתלמוד, עמי וכיוצא בי מיוצאי חלציו, עכ"ל.

אחרי חתונתו פתח ישיבה והי' מרביץ תורה לעדרים בלי שום תשלום גמול, כי אביו וחותנו נתנו לו כסדר הרבה ממון לצדקה וחסד, ושמו הגדול הלך לפניו ומוראתו נפל גם על הנוים, ועל חיות השדה, וכידוע שניצל מגוב האריות, כשמושל העיר שם אותו לשם על שלא רצה למלאות בקשתו. בשנת תפ"ה מת חותנו והשאיר לו הון רב, אבל באו אליו אנשים בתביעות שונות וגם הי' לו צרות מטעם הממשלה, עד שנתפס לבית האסורים, ונאלץ לעזוב את עיר מולדתו סאלי ונדד ממקום למקום עד עיר פאס ושם גבר עצמו על צרותיו וישב על התורה ועל העבודה, שנים אחדות ישב בעיר פאס, וגם שם הרביץ תורה לרבים, בשנת תצ"ח הי' במרוקו רעב כבד מאד, אז גלה לעיר הבריה טיטואן ושם היתה קצת הרוחה.

בראותו כל ההרפתקאות שהשתרגו עליו, גמר בדעתו לעלות לארץ הקדש, והי' בדעתו לייסד את ישיבתו בעיר הקדש שמה, על כן סבב בערי איטליא שעשירי ישראל ביטוחו לו את נדבתם לתמוך את ישיבתו, שם באיטליא הדפיס את ספריו "אור החיים" ו"פרי תואר" על שו"ע יו"ד, ובשנת תק"א בחודש אלול דרכה רגליו על עפרה של ארץ הקדש וקבע ישיבתו בעיר עכו, עד חודש סיון, ואז קרה שנפטרו שנים מבני החבורה או עקר את הישיבה מעכו, לכפר פקיעין, בסוף שנת תק"ב התישב ביחד עם ישיבתו בעיה"ק ירושלים, אך לא ארכו לו הימים ולפני מלאת שנה לישיבתו שמה שבק בן חיים"ם במוצאי שב"ק ט"ו תמוז שנת תק"ג לפ"ק.

אחותי רעיתי

סיפר גה"ק בעל מנחת אלעזר ממונקאטש זי"ע, שפ"א בא לפני האוה"ח הקי' איש אחד מאנשי שלומו בבכי רבה שנהפך עליו הגלגל ונעשה לפניו ואביון ואין לו ממש לחם לאכול, ונכמרו רחמיו עליו, וכתב פיתקא בקלף בכתב אשירות ובכרוב, ונתן לו את הפיתקא ואמר לו שילך אל כותל המערבי ויחפש מקום חלל מעט, ויניח שם את הפיתקא ויהי לו ישועה, האיש עשה כן ולקח את הפיתקא בידו והלך לילך לכותל המערבי, באמצע הדרך התחיל לנשב רוח סערה עד מאד והשליך מעל ראשו את כובעו העליון, והוא לא חש לזה, ונשאר בכובע התחתון שהחזיק בידו אחת והפיתקא בידו השנית, והרוח הלך ונתגבר והפיל מעל ראשו גם כובע התחתון וכשרצה להגביהו נפל מידו הפיתקא ונעלם מעיניו, וחזר לביתו של האוה"ח"ק בלב נשבר וסיפר לו הדבר, נענה לו האוה"ח"ק ואמר לו מה אעשה לך, לא איסתייע מילתא, ואח"כ מצאו ברחובות של ירושלים הפיתקא וראו שכתוב בו להשכינה

הקדושה "אחותי רעיתי יונתי תמתי אבקשך ברחמים תשפיע פרנסה טובה לפלוני בן פלוני, חיים בן עטר".

קללת צדיק

פ"א יצאה גזירה מאת המושל על היהודים, התאספו ראשי הקהילות לאסיפה דחופה כדת מה לעשות כדי לבטל הגזירה, וגם האוה"ח"ק הוזמן לשם, האסיפה התקיימה בבית תפלתם של הקראים (כת כופרים בתורה שבעל פה), כיון שבית תפלתם היו במחותרת והיו צריכים למקום שבל יודע לאף אחד מאסיפתם, כאשר האוה"ח"ק בא להאסיפה ודרך רגלו על מדריגה הראשונה, נתעלף, ובקושי העירו אותו, וכשהעירו אותו צוה להגביה את המדריגה, ומצאו תחתיו ספרי הרמב"ם ששמו הקראים שם לבזיון (מכין שהרמב"ם החריסם כידוע), כשראה האוה"ח"ק את זה קללם קללה נמרצת שלעולם לא יהי להם מנין בירושלים, וכך הוה, מעולם לא הי' להם מנין וכשאחד מהם בא מחו"ל מת אחד מהם.

אחרית ימיו

הקדושים הזדר הקדוש ואור החיים הקדוש וספר מאור עינים מאירים את נשמת האדם. עיין בהסכמתו של הרה"ק מברדישוב על ספר ראשון לציון וז"ל: "רבים שנו מבאר מים חיים, שיצא מאותו צדיק, המאור הגדול, גאון הגאונים, הרב המופלא חסידא קדישא, אשר מודעת זאת בכל הארץ, את יקר תפארת גדלתו והדרת שפעת יקרת אור תורתו ויראתו בספרו אור החיים", עכ"ל. ובספר ערבי נחל בסוף פרשת אחרי כותב וז"ל: "עיין מה שכתב בזה רוח אפניו בספר אור החיים ודבריו בלתי מושגים רק ברוח הקדש", עכ"ל. הרה"ק מצאנו כותב בשו"ת דברי חיים (חב"ד ז"ד סי' ק"ה) על מלמד אחד שאמר שאור החיים לא נאמר ברוח הקדש, "יפה עשיתם שלא עזבתם את בניכם בידו ויישר כחכם בזה..."

רביה"ק בעל דברי יואל זי"ע כשהי' לומד בכל יום חומש ורש"י עם תפילין דר"ת הי' לומד גם אור החיים הק' וזה הי' מספרי יסוד שלו, וכל דבריו היו שגורים על פיו, עיין בספה"ק ויואל משה (מאמר ב' סי' ה) שרבינו כותב עליו בתואר "גדול אחרונים", ובמאמר א' סי' ט"ז מביא דברי האוהה"ק פ' בחוקותי שרשע הוא כי יאמר למה ה' הוציאם מארצם ויגלם בין האומות וכו' וכתב ע"ז רבינו דרוח הקדש הופיע בבית מדרשו של האוהה"ק כי עכשיו הרשעים מתעטפים בדברים כאלו.

בליל הושענא רבא של שנת תק"ג, בהגיע חצות לילה נכנס לחדרו לבדו ופשט את בגדיו הלבנים ולבש בגדים שחורים ונפל על פניו בפשוט ידים ורגלים, ובכה בכבדות נוראות כך הי' עד תפלת שחרית ואחר התפלה חזר לחדרו ושכב עוד פעם עד ליל שמיני עצרת ואז לבש הלבנים, לאחר החג שאלו תלמידו ה"חיד"א על פשר הדבר, ענה לו, שהתפלל על ביאת משיח צדקינו, משראה הס"מ את זאת יצא והסית בכל כחו להרבות עבירות בעולם, והצליחו מעשיו כל כך עד שפעל ההפך ונגזרה כלי' ר"ל, אז הרבה בתפילה ופעל שקיבל עליו הגזירה והציל את דורו, וסיים ה"חיד"א שהבין ממאמר שהוא הי' משיח והי' מוכן להתגלות ולבוא אך בעונותינו הרבים לא הסתייע מילתא, בשבוע האחרון לפני הסלקותו לבש בגדים חשובים ואמר לתלמידיו בואו ונצא לקראת משיח צדקינו, לאחר זמן מה פשט את בגדיו, ואמר שכעת הי' העולם מחצה על מחצה והי' קרוב לביאת הגואל, אבל כרגע נכשל עשיר אחד באיסטאנבול בעבירה והכריע את כל העולם, במוצאי שב"ק ט"ז תמוז שנת תק"ג נצחו אראלים את המצוקים ונשבה הארון הקדש, והוא רק בן מ"ז שנה, והוטמן בשפולי הר הזיתים - ועיין מה שאמר רביה"ק בחוד"ת פ' משפטים תשי"ח על דברי האוהה"ק פ' כי תשא את ראש בני ישראל, שמפרש הכתוב שמרמו על צדיק הדור שנסתלק בימי עלומיו בעון הדור, ואמר רבינו שהאוהה"ק כיוון על עצמו שנסתלק בדמי ימיו, ע"כ ראה לרמוז זאת בפסוק זה.

באותו זמן נטל הבעשטה"ק את ידיו לסעודת רעוא דרעיון ועמד לרגע ואמר כבה נר המערבי, ואח"כ הסביר ואמר שסוד נטילת ידים יודע בכל דור רק הצדיק הדור והאוהה"ק ידע את זאת ועכשיו בשעת נטילה נתגלה לו הסוד, הבין שהאוהה"ק נסתלק לגנוי מרומים.

וזה אשר חרות על מצבת קבורתו: "ציון נברשת דדהבא, הדר חמד אלקים אבן יקרה, ושיחה קלה שלו אלקים חשבה לטובה, והארץ האירה מכבודו, כאשר יאירו שבעת הנרות, ירכה וקנה היא העולה עמו, וקרא שמה חפצי המוציא לאור כל תעלומה, הוא זיוה הוא הדרה, הי' הרב המופלא וכבוד ה' מלא, המקובל אלקי חסידא קדישא כמוהר"ר חיים בן עטר ז"ל, נתבקש לשיבה של מעלה יום ט"ז לחדש בשנת תק"ג, להנות מזוי השכינה, הוא המחבר ספר חפץ ה', וספר פרי תאר וספר אור החיים וספר ראשון לציון".

ציונו נעשה לתל תלפיות ורבים באים להשתטח עליה כל ימות השנה, ובפרט ביומא דהילולא ט"ז תמוז שאז באים אלפים לפקוד את ציונו ליפקד בישועה ורחמים.

מורשתו הרוחנית

זכינו לספריו הקדושים, ספר "פרי תואר" על שלחן ערוך יורה דעה, "חפץ ה'" ו"ראשון לציון" על מסכתות הש"ס, וספר "מאור חיים" חדושים שנרשמו על ידי אחד מתלמידיו, וספרו הגדול שעל שמו מקודש הוא לדורות "אור החיים", ספרו זה נתפשט בקרב עם סגולה, ודברים גדולים אמרו עליה רבותינו גדולי החסידים. הרה"ק החוזה מלובלין אמר ששלשה ספרים

לוח ההילולא

י"ב תמוז

❖ רבי יעקב ב"ר אשר (בעל הטורים) - ה"א ק"ח

י"ג תמוז

❖ רבי מרדכי מקרעמניץ ב"ר יחיאל מיכל מזלאטשוב - תקע"ז

ט"ו תמוז

❖ רבי חיים ב"ר משה (אור החיים) - תקצ"ג
 ❖ רבי אלעזר מרישא ב"ר אלימלך - תר"ע
 ❖ רבי יצחק טוביה מצאנו ב"ר מאיר מגלאנוב (חתן הד"ח) - תרפ"ז

ט"ז תמוז

❖ רבי צבי הירש שיף מזבארוב (אבי מרן הישמוח משה) ב"ר יצחק - תקע"ד

י"ז תמוז

❖ רבינו יהודה בן אשר [הרא"ש] - ה"א קנ"ה

י"ח תמוז

❖ רבי משה דוד אשכנזי מטאלטשאווא ב"ר אשר אנשיל (תולדת אדם) - תרט"ז

י"ט תמוז

❖ רבי יהושע מטאמאשוב ב"ר יוסף - תרט"ו
 ❖ רבי אלעזר מלאנצהוט ב"ר שמחה - תרח"צ

יהי רצון מלפניך

טויזנטער חברי "חבורת יסודי התורה"
בעטן יעצט בעת התחלת המסכתא, א הייסע תפילה

כשם

שעזרתני לסיים
מסכת חגיגה

כך אזכה

להתחיל ולסיים
מסכתות אחרות

הייבט אן צוזאמען מיט

כ"ק רבינו עט"ד שליט"א
ואתו עמו עדת צאן מרעיתו אלפי אנ"ש

מסכת מכות

אויב האט איר זיך נאכנישט מצטרף געווען
קענט איר זיך נאך יעצט מיטכאפן

**מאכט זיכער אז איר
פאלט נישט ארויס!**

משולחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

פנימי — עז — בלתי מוגה

יום ג' פרשת אחרי קדושים תשס"ט לפ"ק

ביקור גומלין אצל כ"ק אדמו"ר מראתמיסטרווקא וירושלים שליט"א

באכסניתו בווליאמבורג יע"א

בביתו של הרה"ג ר' מרדכי זאב האלבערשטאם שליט"א בן כ"ק הגה"צ אבד"ק צאנז גריבוב שליט"א

א גאליציאנער – און מ'האט צוזאם געפאקט די פעקלעך וואס ער האט פארמאגט, און מ'האט איהם ארויס געשיקט אינדרויסן פון אונגארן.

דעמאלטס האט איהם דער דברי חיים א גרויסע טובה געטוהן – דער צאנזער רב איז איהם געווען א מחותן (כי בנו הגה"ק רבי ברוך מגארליץ ז"ל היה התנו של מרן הייטב לב ז"ל), און אויך זענען זיי געווען שטארקע ידידים – און האט איהם געמאכט רב אין גארליץ.

אין יענע תקופה איז דער ייטב לב ארום געפאהרן, און ער איז אויך געווען אין קאסוב ביים תורת חיים, זאגט איהם דער תורת חיים אפשר זענען מיר זיך משדך (עם נכדתו של הרה"ק מקאסוב ז"ל, בת התנו הגה"צ ר' פנחס יוסף דאכנער ז"ל נכד הרה"ק רבי פנחס מקארין ז"ל ועוד), די עלטערע קינדער פון ייטב לב – דער זיידע דער קדושת יום טוב, און דער קאלכסאווער רב (הגה"ק רבי אברהם אהרן ז"ל) וואס איז געווען נאך עלטער – זענען שוין געווען חתנים, נאר רבי אלי' בצלאל איז נאכנישט געווען א חתן. דער ייטב לב האט נישט געהאט קיין חשק צום שידוך, ער האט מורא געהאט זיך צו משדך

רבינו הראה על בעל האכסניא שהוא קרוב משפחהו

ואמר: זיין שווער הייסט ר' אלי' בצלאל (ה"ה הרב ר' אלי' בצלאל טייטלבוים שליט"א, בן הגה"צ ר' יקותיאל יודא מק"ק באניא, והתנו של כ"ק הגה"צ ר' חיים שלמה האראויטין ז"ל אדמו"ר מסטרווב), ער הייסט נאכ'ן דריטן זוהן פונעם ייטב לב, ער האט געהייסן רבי אלי' בצלאל וואס איז געווען רב אין טעמש, קודם איז דער זיידע דער קדושת יום טוב געווען רב אין טעמש, און ווען דער זיידע איז געקומען פון טעמש קיין סיגעט (בשנת תרמ"ג אדר פטירת אביו מרן הגה"ק בעל ייטב לב ז"ל), איז דער ברודער רבי אלי' בצלאל געווארן רב אין טעמש – ער איז געווען קודם רב אין א אנדערער שטעטל, דאכט זיך מיר אין פאליאן איז ער געווען, א אנדערע שטעטל אין מארמאראש.

דער פעטער ז"ל (מרן רביה"ק בעל דברי יואל) האט פארציילט אז דער ייטב לב איז דאך געווען רב אין אוהעל (אחרי פטירת זקינו מרן הגה"ק בעל ישמח משה ז"ל), און ער האט געהאט גרויסע רדיפות, ביז מ'האט איהם פארטריבן פון אוהעל, ס'איז געקומען די פאליציי – מ'האט איהם גע'מסר'ט אז ער איז

אנו דארף מיר ווייזן פאר אן ארץ ישראל איד, אז אנו האמיר ליב ארץ ישראל, און אז אנו גייט אן ארץ ישראל. ארץ ישראל איז נוגע ללבבינו.

עס איז אנו נאנט צום הארץ.

כ"ק מרן רבינו שליט"א אצל אסיפת עסקנים בקריית יואל

כַּחֲנוּךְ מֵילֵתָא כּוּא

מיר האבן דעם כבוד איינצולאדענען אונזערע
חשוב'ע תומכים און ידידים צום

מגבית השנתית

לטובת מוסדותינו הק'

וואס וועט אי"ה אפגעראכטן ווערן

ביום

חינוך הטהור

זונטאג פרשת פנחס

פון 6:00 ביז 12:30 אינדערפרי

אין ביהמ"ד הגדול

די אלפי תשב"ר תלמידי מוסדותינו הק' וועלכע ווערן נתחנך
על טהרת הקודש, ערווארטען אייער ווארימסטע שטיצע
ובזכות זה התברכו בשפע של ברכה והצלחה וכט"ס

הנהלת המוסדות

יזא דקריק!

אין די בתי מדרשים שעי' קהלותינו הק' וואו מען דאווענט כבוד תחול
אבני צדק • אוהל פיגא • בית ברוך • בית מרדכי

וועט דורכגעשריט הערן

חינוך הטהור אקציעס

אין די נאכפאלגענדע טעג

סאלט נאך באזונדערע מעלוונגן אין די בתי מדרשים

א' פרשת פנחס

איז די צייט פון "התקשרות"

דורכן אנטייל נעמען אינעם

"חינוך הטהור" אקציע

מוסדות | יטב לב | בארה"ק

קשר עליון דאורייתא

מנחות לט.

ווער עס וויל זיין
מקושר צום פעטער
ז"ל און צום טאטען
ז"ל, נבג"מ, איז די
עצה צו דעם, דורך
מחזיק זיין מוסדות
יטב לב אין ארה"ק

מדברי מרן רבינו שליט"א

מגבית השנתית דדאי שתא
בעיר וומסב"ג

וענה לו חותנו 'יועט זי נישט האבן קיין קינדער די ערשטע פאר יאר', ורברים אלו היו כשגנה שיצאה מלפני השליט ולמעשה עברו כמה שנים ולא נרשעו בזש"ק, ונסעו לקרעניץ לצורך רפואה ושם שהה באותו עת הרה"ק משינאווא ז"ל ומברכתו נרשעו ונע"י בגלוינתו (פ' שלח) במהדר שלהן ממלכים שסיפר רבינו עובדא זה באריכות).

ונסתובבה השיחה אודות העיר קרעניץ

רבינו: קרעניץ איז א קור-ארט, די ענגלענדער משפחה (הרב החסיד ר' אהרן ברוך ע"ה מכארא פארק, ויבלח"א אחיו הרב החסיד ר' אלי' (עליש) שליט"א מעיה"ב לאנדאן) קומען פון קרעניץ, וועגן דעם האבן זיי געקענט אסאך רבנים און רבי'ס וואס זענען געקומען אהין, בריסקער רב ז"ל פלעג אויך קומען אהין און איז ביי זיי איינגעשטאנען.²

2

לוקים הרה"ח ר' יושע ענגלענדער ע"ה (אבי אביהם ר פנחס ע"ה) היתה בית אכסניא בקרעניץ שהרבה גדולי ישראל התאכסנו שם בימות הקיץ, ובין הבאים בצל קורתו הי' הגאון רבי יצחק זאב סאלאווייטשיק ז"ל אב"ד בריסק, שהיה בא מדי שנה בשנה לקרעניץ, ובאחד מהשנים גם נשאר הרב מברסק בקרעניץ על הימים הנוראים.

הרב מברסק היה נודע למדקדק עצום על כל פרט ופרט, וכנסע בפעם הראשונה לשם הירבה לשאלו מפי העוברים והשבים על איזה מקום אכסניא יכולים לסמוך באין דאגה, ובפי כולם היתה התשובה שר' יושע ענגלענדער נודע ומפורסם לאיש מהימן ובוודאי יכולים לסמוך עליו.

בשנה א' נתחה הדבר שר' יושע ענגלענדער השכיר את בית האכסניא לאיש אחר, ובבוא הרב מברסק לשם, בא ר' יושע לפניו ואמר לו שגם כעת יכולים לסמוך על השוכר מכיון שהוא מוחזק לנאמן, אולם הרב מברסק לא רצה להתאכנס שם, באומרו שרק ר' יושע נאמן לפניו, מכיון שמפי כולם שמעו שרק ר' יושע נאמן.

מסופר שפעם אחת כשהיה הרב מברסק בקרעניץ, באה לפניו אשת ר' פנחס ענגלענדער (בן ר' יושע ת"ל) והתאוננה על בנה ר' אהרן ברוך שעניו אדומות ממיעוט סינה בלילות בהיותו עוסק בתורה בלילות, ונעה הרב מברסק בהריפות "מי אומר שעניו אדומות מלימוד התורה בלילות, אולי עינו אדומות ממה שלפעמים עוזר ביום בצרכי התנות..."

זיין מיט גרויסע רבי'ס, ס'וועט איהם קאסמן אסאך הוצאות - ער איז געווען דעמאלטס אין זייער א שווערן מצב - האט דער ייטב לב איהם גארנישט געענטפערט און איז אוועק געפארן.

שפעטער האט ער געמוהן א אנדערן שידוך (עם בתו של הגביר הנכבד ר' נטע שיק מברגל ז"ל), שפעטער איז רבי אלי' בצלאל'ס רעביצין - דעם ייטב לב'ס שנור - אוועק ל"ע. ווען זי איז אוועק האט זיך דער ייטב לב דערמאנט אז דער תורת חיים האט איהם געבעטן מיט יארן צוריק אז ער זאל זיך משדך זיין מיט איהם, איז ער זיך געגאנגען אינטערסירן וואס מוזט זיך מיטן תורת חיים'ס אייניקל וואס מ'האט דעמאלטס גערעדט, איז ער געוואר געווארן אז יענע האט שוין לאנג התונה געהאט, און זי האט זיך שוין גע'גמ, דעמאלטס איז דער ייטב לב געווארן א מחותן מיט'ן תורת חיים, אבער דעמאלטס האט שוין דער תורת חיים נישט געלעבט.

דער ייטב לב רופט איהם מאקע אן אין זיין ספר "מחותני".¹
האדמו"ר מראחמיסטריווקא: אמאל פלעגט מען זיך משדך זיין ווען מ'איז געווען קליין.

רבינו: מיין זיידע (מרן העצי חיים ז"ל) איז אויך א חתן געווארן אלס קינד ביים בארדיובער רב (הרה"ק רבי משה מכארדיוב, בן הרה"ק מנארליץ, בן מרן הדברי חיים ז"ל).

סיפר רבינו שאחר איזה זמן נפטרה הכלה ל"ע, ושוב כאשר הציעו להקדושת יו"ט את בת הרה"ק הרה"ק רבי שלום אליעזר מראצפערט ז"ל, הסכים בתנאי שישאנה מיד, אמנם הכלה היתה צעירה, לכן שאל רש"א בעצת חותנו הרה"ק מהאראנאסטייפל ז"ל,

1

בייטב פנים (פרשת הודש, ח"ב עמ' נ"ט) כתב לפרש לשון הפיוט, ומסיים שם ז"ל: "שוב שמעתי זה על שם מחותני הרב הקדוש מהר"ה מקאסוב זצ"ל ונהניתי", עכ"ל"ק.

אזא שווערע מלחמה אין אזא שווערער מצב איז שוין יארן נישט געווען, ס'איז מבית ומבחוץ.

מ'מוז זיך אנשטרענגן דאס מערסטע וואס מען קען.

כ"ק מרן רבינו שליט"א אצל אסיפת עסקנים בקרית יואל

Yetev Lev
 D'Rabeinu Joel D'Satmar
 Eretz Yisrael Inc.

מוסדות יטב לב
 דרבינו יואל מסאטמאר
 בארץ"ק תובב"א

לכו בכחכם זה

סל מלא ברכות ואיחולים, לכבוד העסקנים החשובים, העוסקים במלאכת הקודש לילות כימים, למען קיום המוסדות רם על כל רמים, ראשונים לכל דבר שבקדושה במדה גדושה, נודעים לשם ולתהלה בתוך אמוני עם סגולה,

האברכים החשובים, כבוד שמם משבחים ומפוארים

מו"ה **אברהם לייב לאנדא** הי"ו

מו"ה **יואל אליעזר בלוישטיין** הי"ו

מו"ה **יעקב יצחק אבערלענדער** הי"ו

מו"ה **נפתלי הירצקא שווארץ** הי"ו

מו"ה **נפתלי צבי שנעבאלג** הי"ו

מו"ה **נפתלי שטערן** הי"ו

לרגל אשר נענו לקריאת קדשו של מרן רבינו שליט"א ונטלו על עצמם עול עבודת הקודש

לשמש בתור עסקני קודש

לשובת מוסדותינו הק' יטב לב דרב"י בארץ"ק
 פה ק"ק קרית יואל יצ"ו

ומטרתם קודש לעמוד בראש הפעולות פק"ק כדי להרים מצב הכלכלי של מוסדותינו הקדושים בעיר ה' שמה, ובעבודה ועצה משותפת נזכה בעז"ה להרים קרנה וקרן חינוך הטהור בארץ"ק

לכו בכחכם זה להרבות פעלים לטובת המוסדות כי לכך נבחרתם

יה"ר שבשכר פעולותיכם הכבירים, אצת קרן מוסדותינו להרים, תזכו לראות דורות ישרים, ולהתברך בכל משאלות לבבכם לטובה ולברכה, ויוסף ה' עליכם אגף פעמים כבה, להרבות פעלים לתורה ולתעודה ברביה והמשכה, עדי נזכה לביאת מלכת משיחא, ומלכינו בראשינו במהרה בימינו אמן.

המברכים בהוקרה למען שמם באהבה

הנהלת המוסדות

טובל'ט זיך זייער שוין, האט רבי מאטעלע געזאגט "אזוי האט דער שווער געזאגט?! ס'איז טאקע געווען א שיינע טבילה..."

רבי מאטעלע איז אויפגעוואקסן ביים זיידן אין משערקאס (אבי אמו הרח"ק רבי יעקב ישראל מטשערקאס ז"ל).

ס'איז אמאל געווען א מעשה, ער איז געווען אין משערקאס - אלס יונגל נאך - און א איד וואס איז געווען אין א צרה

איז געקומען צו פארן קיין משערקאס צום רבי'ן, פונקט איז דעמאלטס דער משערקאסער אוועק געפארן און איז נישט

געווען אינדערהיים, דער איד קומט אריין און דער רבי איז נישטא, גייט ער אריין צו די רעביצין און הייבט אן צו

וויינען אז ער איז אין א גרויסע צרה, זאגט די רעביצין "וואס קען איך טוהן, דער רבי איז נישטא..." שפעטער

רופט זי זיך אן "מיין אייניקל איז דא, גייט אפשר אריין צו איהם", דער איד האט איהם אויפגעזוכט און הייבט איהם

אן צו דערציילן און האט ביטער געוויינט, אז "ער האט א קרעטשמע און דער פריץ האט זיך פארלייגט אויף איהם,

ער האט א שטוב מיט קליינע קינדער, און ער ווארפט איהם ארויס אויף די גאס, און מ'וועט שטארבן פון הונגער

און פון קעלט", זאגט ער "וואס זאל איך טוהן, דער זיידע איז נישטא, ווען דער זיידע וואלט געווען דא, וואלט ער דיר

געקענט העלפן", אבער דער איד איז געווען זייער פארביטערט, און לאזט נישט נאך, און זאגט איהם אזוי

"הער מיך אויס, אויב קענסטו מיר טאקע נישט העלפן, האב איך נישט קיין מענה, אבער אויב קענסטו מיר יא

העלפן און דו העלפטסט מיך נישט, זאלסטו וויסן אז דמי ודס זרעיותי תלוי בך, ס'גייט אריין אין פיקוח נפש", איז רבי

מאטעלע געבליבן שטיין... רופט ער זיך אן "לאמיר גיין אין מקוה", ס'איז שוין געווען שפעט ביינאכט, מהאט גענומען

א לאמטערנע און מ'איז געגאנגען אין די מקוה, ער גייט אראפ זיך טובל'ן און ער קומט נישט ארויף, דער איד

רבינו: אין קרעניץ איז געווען רב א צאנזער אייניקל. **בעל האכמניא:** ער האט געהייסן רבי אברהם חיים

מייטלבוים, ער איז געווען א איידעם ביי מיין זיידן דעם קרייזער רבי'ס זון (הגה"צ רבי ארי' לייבוש זל אבד"ק צאנז, בן הגה"ק

רבי אהרן אב"ד קריין-צאנז ז"ל, בן מרן הגה"ק בעל דברי חיים ז"ל). **הארמו"ר מראחמיסטריווקא:** ער איז געווען א אייניקל

פונעם ייטב לב? **רבינו:** יא (כי ה"י בן כ"ג הגה"צ ר' משה דוד מייטלבוים אבד"ק לאפאש, נכד ותלמיד הכיב של מרן הייטב לב ז"ל, שסידר והו"ל את ספריו הק', עי' כהקדמתו הנפלאה על ש"ת אבני צדק).

3
*

רבינו: דער טאטע ז"ל האט פארציילט, אז ער האט געהערט פון זיין באבע (הרבנית הצדוקת שרה מרים ע"ה אשת

הרה"ק רבי שלום אליעזר ז"ל מראצפערט, ובת הרח"ק רבי מרדכי הוב מהארנאטייפל ז"ל, אז דער זיידע רבי מאטעלע איז דאך

געווען א איידעם אין צאנז, און דעם טאג פון די חופה איז דאך דער מנהג אז פאר'ן דאווענען מנחה גייט דער התן

אין מקוה, האט דער דברי חיים געזאגט אז ער וויל מיטגיין און ער וויל זעהן ווי אזוי דער התן טובל'ט זיך, און ער איז

מיטגעגאנגען מיטן התן, און איז געשטאנען אין דער הייעך און געקוקט, האט ער געזאגט "ער טובל'ט זיך זייער

שוין" (מידעו גודל העבודה של מרן הדברי חיים ז"ל בעת טבילה במקוה לקבל עליו ד' מיתות כ"ד במסירות נפש).

מיט יארן שפעטער האט מען איבער געזאגט פאר רבי מאטעלע אז דער שווער האט געזאגט אויף איהם אז ער

3

מן הראוי לציין כי רב זה לא היה בימי הגה"ק בעל דברי יחזקאל משיטאווא ז"ל, כי בימיו הי' שם אב"ד הגאון ר' ארי לייב ז"ל חותנו של הגאון רבי פנחס צימעטבוים ז"ל ראב"ד גרויסווארדיין, [עי' בשו"ת מנחת יצחק (הק' סי' י"ט) שמעתיק דברים נפלאים ששמע ממנו אודות הרה"ק משיטאווא בחיותו בעיר קרעניץ].

**דא אין קרית יואל איז דא אסאך אידן.
אויב מ'וועט גיין צו זיי ווארעם, וועלן זיי אויפנעמען ווארעם,
און זיי וועלן געבן ווארעם.**

כ"ק מרן רבינו שליט"א אצל אסיפת עסקנים בקרית יואל

וואס איז מפעל "החזקת מלמד"?

כותלי ביהמ"ד יוכיח:

א ספעציעלער טאוועל ווערט ארויפגעלייגט אין דעם חדר אויף דורכאויס די גאנצע צייט וואס דער נדבן האט אפגעקויפט.

עקסטערע בענעפיט:

דורכאויס די גאנצע צייט זאגן די תשב"ר פון די כתה, א ספעציעלע תפלה לזכותו פונעם נדבן. זיי דערמאנען דערביי דעם נאמען פונעם נדבן, און זיין גאנצע משפחה, בשמם ושם אמם. אויך דערמאנען זיי די "לעילוי נשמות" די קרובים פון דעם וואס האט אפגעקויפט דעם זכות.

קען מען הערן די תפלה?

זיכער! דער נדבן באקומט צוגעשיקט א ספעציעלע סי. די. אויף וועלכן מען הערט ווי אזוי די תשב"ר פון די כתה, זאגן די הארציגע תפלה לזכותו.

הונדערטער אנ"ש וואס האבן דאס שוין געהערט, האבן אונז נישט געקענט גענוג אפדאנקן נאכדעם וואס זיי צוזאמען מיט זייערע משפחות האבן געהערט די לויטערע תפלות פון די תשב"ר, וואס האט ביי זיי אויפגעברענגט עמצינאלע טרערן.

וואס נאך:

דער נדבן ווערט כסדר באגלייט מיט די אויסטערלישע סגולה פון "אלקא דמאיר עננו" און איז שטענדיג זוכה צו הויפנס מיט ישועות והשפעות.

אייער זכות:

איר קויפט אפ דעם זכות פון איין כתה אין אונזערע מוסדות "יטב לב" אין "ירושלים" אדער אין "בני ברק".

ווי אזוי?

איר האט דריי מעגליכקייטן וואס אפצוקויפן:

זכות פון א כתה אויף איין וואך

\$600

זכות פון כתה אויף איין חודש

\$1,800

זכות פון א כתה אויף איין יאר

\$18,000

וואס קויפט איר אפ?

דעם זכות פון "אלע" דברים שבקדושה אין וואס די תשב"ר זענען עוסק דורכאויס די צייט וואס איר האט אפגעקויפט.

קורצער סך הכל:

הונדערטער "ברכות" צענדליגער "תפלות" פילע "ברכת המזון" אומצאליגע "אמונים" און "אמן יהא שמיה רבא" און צענדליגער שעות פון "לימוד התורה" אלעט מיטן "הבל פיהם של תשב"ר שאין בהם חטא" וועלכע לערנען אין מוסדות על טהרת הקודש.

לייגט איין אוועק די נומערן און ווי נאר
איר האט סיי וועלכע בקשה, רופט תיכף אריין.
די קינדער וועלן דאס מזכיר זיין אין זייער תפלה.
וויליאמסבורג 718 387-2957 • Fax: 718 387-1213
ק.י. 845 782-4379 • Fax: 845 782-3091

א אגאן יאר

אלס פטרון "החזקת מלמד" קענט איר סיי ווען אימער
(אפילו מיט אן אייער אפגעקויפטע צייט)
אריינרופן אין אפיס, און פארלאנגן אז מען זאל פאר
איין מתפלל זיין א ספעציעלע בקשה.

וועט פאר זיי צוריק שיקן דעם אייניקל, שפעטער האט ער געשיקט רבי מאטעלע קיין האראנסטייפל, און איז געבליבן דארטן אין האראנסטייפל.

דער מאמע ז"ל האט דאס אלעס געהערט פון די באבע. **הארמו"ר מראחמיסטריווקא:** זי איז געווען א מאכטער פונעם האראנסטייפלער.

רבינו: יא, דער מאמע ז"ל האט אויך דערציילט א מעשה הפלא ופלא, אז רבי מאטעלע האט אמאל באקומען א שליחות אז דער זיידע רופט איהם, איז ער געפארן קיין משערקאס אויף שבת. ער איז דארט געבליבן עטליכע טעג, ווען ער האט שוין געוואלט אהיימפארן איז ער צוגעגאנגען צום זיידן, און האט אים געפרעגט אויף די סיבה פארוואס ער האט אים גערופן.

זאגט אים דער זיידע "רוף אריין די באבע", ווען די באבע איז אריינגעקומען זאגט אים דער משערקאסער "כהאב א דין תורה מיט די רביצין, כזויל אז דו זאלסט פסק'ענען די דין תורה".

ער קוקט אזוי אן וואס איז די דין תורה? זאגט אים דער זיידע אז זיי זענען שוין ביידע אויף די עלטערע יארן, און ס'דערנענטערט זיך דער זמן וואס מ'דארף זיך געזעגענען פון דעם עולם, האבן זיי א סכסוך ווער עס זאל קודם אוועק גיין פון די וועלט, און זיי ווילן אז ער זאל פסק'ענען.

זאגט ער אז דער זיידע מיט די באבע וועלן האבן אריכות ימים ושנים, און האט נישט געוואלט פסק'ענען, אבער זיי האבן איהם געזאגט אז ער מוז פסק'ענען.

דער משערקאסער האט האט אנגעהויבן צו זאגן זיינע מענות אז ער וויל פרייער גיין פון די וועלט, ווייל אויב וועט די רביצין גיין פריער וועט ער דארפן זיצן שבעה נאך איר, האלטן שלשים, דאס וועט אים זייער שווער זיין, דאס וועט שמערן זיין סדר עבודה, דאס איז נישט פאר איהם, וועגן דעם וויל ער גיין קודם.

שטייט אויבן און ער קוקט זיך אום ווי ער טונקט זיך אונטער אין וואסער, און האט זיך שוין דערשראקן, אבער וואס קען ער טוהן. ער ווארט צו ביז ער קומט ארויס, און וואונטשט איהם אן "פאר אהיים, דו וועסט האבן א ישועה", דער איד האט זיך באדאנקט און ער איז אהיים געפארן.

אנקומענדיג אהיים, זאגט דער פריין "וואס האסטו געטוהן?!", איינער איז געקומען אינמיטן די נאכט און האט מיך געוואלט דערווארגן און געזאגט "אויב דו וועסט עפעס טוהן פאר דעם איד וועל איך דיך דערווארגן, ביז כ'האב איהם צוגעזאגט אז איך וועל דיך אפלאזן", אזוי איז דער איד געהאלפן געווארן.

דער איד איז געווען זייער צופרידן, האט ער באשלאסן אז ער מוז פארן צום רבי'ן זאגן א יישר כח.

ווען ער איז געפארן צום צווייטן מאל, דעמאלטס איז שוין דער משערקאסער געווען אינדערהיים, דער איד קומט אריין און ער זאגט "איך בין געקומען באדאנקען דעם רבינ'ס אייניקל...", דער משערקאסער קוקט איהם אן אזוי... האט דער איד דערציילט "כ'בין געקומען דא ווייל כ'האב געהאט א ביטערע צרה, און דער רבי איז נישט געווען דא, בין איך געגאנגען צום רבינ'ס אייניקל, און איך בין געהאלפן געווארן".

האט דער משערקאסער אריינגערופן רבי מאטעלע און איהם גע'מוסר'ט "צו פריה האסטו אנגעהויבן".

הארמו"ר מראחמיסטריווקא: דער האראנסטייפלער האט זיך געהאלטן א תלמיד פונעם משערקאסער, ער איז דאך נתגדל געווארן דארטן.

רבינו: דער משערקאסער אליין האט קודם געוואוינט אין האראנסטייפל, און שפעטער איז ער אוועק געגאנגען פון דארטן קיין משערקאס, די שמאט מענטשן האבן זייער געוויינט אז ער גייט אוועק, האט ער זיי געזאגט אז ער

אלע אונזערע מוסדות זענען קודש, מוסדות יטב לב
וואס איז אין ארצינו הקדושה, איז קודש קדשים.

דאס דארף זיין די ערשטע צדקה ביי אנשי שלומינו.

כ"ק מרן רבינו שליט"א אצל אסיפת עסקנים בוומס"ב

אלה נאליך ויכלע אותי

"אז מען וויל די תפלות פון א איד זאל נתקבל ווערן, **דארף מען האבן א קשר צו ארץ ישראל**. די תפלות גייען ארויף דורך ארץ ישראל, מוז מען זיין מקושר מיט ארץ ישראל, **און דאס קען מען נישט זיין נאר דורך החזקה פון מוסדות יטב לב**"

מדברי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
אצל דינער לטובת מוסדותינו ג' במדבר תשס"ט בווימס"ב

שטיצט מוסדות יטב לב,
און אייערע תפלות לכל הענינים
וועלן נתקבל ווערן לרחמים ולרצון

מוסדות
יטב לב
בארה"ק

תושבי קרית יואל!
הכנה למגבית
חינוך הטהור
א' פנחס תשס"ט

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: אז ווען מזויל אוועק גיין פון דוי וועלט, תלכו.

רבינו: מ'דערציילט אז רבי מאיר פרעמישלאנער האט געפרעגט דעם הייליגן דברי חיים וועגן זיין דירה, אז ס'איז איהם זייער ענג און ער דארף שוין א ברייטערע דירה, און דער דברי חיים האט געזאגט אז יא, האט ער געזאגט "איר זענט פון בית דין של מעלה, איר האט גע'פסק'נט...", האט דער דברי חיים געכאפט וואס ער מיינט (שברצונו להסתלק מן העולם הזה לעולם שכולו טוב), האט ער געזאגט "איך מוין אויף דעם עולם", האט ער געזאגט "איר האט שוין גע'פסק'נט" (ואת הגויה אין להשיב).

רבינו המשיך ושאל: איר זענט שוין אמאל געווען אין פרעמישלאן?

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: גיין.

רבינו: איר זענט שוין געווען אין אוקריינא?

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: אין אוקריינא יא.

רבינו: כ'בין שוין אמאל געווען אין פרעמישלאן, מ'דארף דארטן ארויף גיין אויף א בערגל.

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: מ'האט דארט געטראפן דעם ציון?

רבינו: דער ציון שטייט, ס'איז דא דארטן די ארגינעלע מציבה, די אלטע מציבה, ס'איז אזוי אויסגעשניטן אינטערסאנט מעשה אומן, נאך בימים ההם. דער אוהל איז שוין א נייער אוהל, אבער די מציבה איז די אלטע מציבה.

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: אין טשערקאס האט מען גארנישט געטראפן, מ'ווייסט נישט וואו דער ציון איז.

רבינו: אין האראנסטייפל איז יא דא דער ציון, כ'בין שוין געווען דארטן.

האראנסטייפל איז נעבן טשערנאבל, אבער אין טשערנאבל בין איך נישט געווען, מ'האט מורא געהאט אריינצופארן (מחמת רעל האמאס שיש שם).

דערנאך האט די באבע געזאגט אז ס'קען נישט זיין אז ער וועט פריער אוועקגיין פון די וועלט, און זי וועט נישט קענען הערן איר מאנ'ס קידוש... זי קען נישט מסכים זיין אויף אזא זאך, ממילא מוז זי פריער גיין פון די וועלט.

זי, די באבע האט גערעדט זייער הארציג, און אירע מענות האבן אים צוגעטרעטן, האט ער געגעבן גערעכט פאר די באבע, און דער זיידע האט אנגענומען דעם פסק. אזוי איז טאקע געווען זי איז קודם אוועק, און א קורצע צייט שפעטער איז ער נפטר געווארן.⁴

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: ס'איז געווען תלוי אין זיי, זיי האבן געקענט מחליט זיין ווען מ'זאל אוועק גיין.

רבינו: דער אור החיים הקדוש אין פרשת בחוקות⁵ אין איינס פון די אופנים וואס ער מייטשט דארט אס בחוקותי תלכו, מייטשט ער אויף דעם ענין.

4

הרבנית הצדיקת דבורה לאה בת הרה"ק ר' דוב בער מליבאוויטש בנו של הרה"ק בעל התניא, נפטרה ביום ער"ח סיון תרל"ו, והרה"ק מטשערקאס נסתלק ביום שב"ק י"ג אלול תרל"ו, והספידו הרה"ק מהארנאסטייפל בהספד מר, ביחד עם ההספד על פטירת חותנו הרה"ק בעל דברי חיים מצאנז בימי הסליחות, והיא לו נדפסה בספרו עמק החכמה.

5

עי' באוה"ח הק' פרשת בחוקותי (אסף ב"א) ו"ל: "עוד ירצה על דרך מה שאמרנו במשנת הסידים (אבות פ"ד משנה כט) ועל כרחך אתה מת ועל כרחך אתה חי, שאין אדם מת ברצונו אם יחפוץ למות, ואמרנו במסכת נדה (דף לו:) ו"ל כי קא נח נפשיה דרב א"ל לרב אסי זיל צעיה ואי לא ציית גרייה, הוא סבר גדייה אמר ליה, בתר הנח נפשיה דרב אמר ליה הדור כך דהדר ביה רב וכו', גדייה וכו', נח נפשיה דרב אסי, אול שילא אמר ליה לדביתתו צבית לי זוודתא וכו' צביתיה ליה זוודתא ונח נפשיה דשילא, עד כאן. הרי שבערך בעלי התורה יכולין ללכת לעולם העליון, כשהם הפצים ורוצים ללכת, הגם שעדיין לא הגיע זמנם, ולא שלה המלך אחריהם והוא מאמר אס בחקתי, בסבית "חקתי" שאתם עמלים בהם, אתם ברשות עצמיכם, אס תרצו ללכת, תלכו, עכ"ל.

...עס דארף זיין אן עול "איך בין אן עסקן פאר יטב לב",
מ'דארף עס האלטן פאר א זכיה אז איך בין אן עסקן פאר יטב לב.

כ"ק מרן רבינו שליט"א אצל אסיפת עסקנים בוונס"ב

ויעמוד בין החיים ובין ה...

אזויפיל צרות ישראל ליידער...
אזויפיל חולי ישראל ווארטן אויף זייער ישועה...

איינ זאך וואס קען העלפן איז תפלה צום קל מלך רופא נאמן

מיטן שטיצן מוסדות יטב לב
העלפט איר צו אז די תפלות
זאלן נתקבל ווערן לרחמים
ולרצון, ווי כ"ק מרן רבינו שליט"א
האט דאס ערווענט (דינער
השנתי דהאי שתא בומסב"ג)

**"אז מען וויל די
תפלות פון א איד זאל
נתקבל ווערן, דארף
מען האבן א קשר צו
ארץ ישראל וכו' און
דאס קען מען נישט
זיין נאר דורך החזקה
פון מוסדות יטב לב"**

למען קיום חסדוטינו בקי
"יעב לב דרבינו יואל"
שהם יסוד החינוך הטהור
בארץ הקודש

תושבי קרית יואל!

הכנה למגבית חינוך הטהור
א' פנחס תשס"ט

מוסדות
יטב לב
בארה"ק

זיי איז געווען א קליין טאוועלע אויסגערעכנט אפאר נעמען, דער מעזריטשער מגיד דער רבי ר' בער ליגט דארט, און דער רבי ר' זושא, און נאך (הרה"ק רבי יהודה לייב הכהן מהאינפאל זי"ע בעל אור הגנוז), אפאר נעמען זענען געווען אויפגעשריבן.⁷

רשכבה"ג, המאור"ג, האון בגלה ובנסתר, כל רז לא אניס ליה, הנשר האלקי, בוציט קדישא, איש מופת, הלא הוא מו"ר מו"ה ר' דוב ב"ר אברהם זללה"ה, נפטר שנת תקל"ג "ט כסלו". ועל מציבת הרר"ז כתוב לאמור "פ"ג קדוש הזה, אדמו"ר הרב החסיד המפורסם, רשכבה"ג, עובד ה' מאהבה, והשמה כסורים, ורבים השיב מעון, כ"ש מו"ה"ר משולם זוסיל ברא"ל זלה"ה, שנת תק"ס ב' שבט".

וידוע מש"כ הרה"ק מטריסק בספה"ק מגן אברהם (במאמריו לפורים) וז"ל: "שמעתי מאדמו"ר הרה"ק רבי מרדכי ממשערטנאביל, שבעת שדיה בהאינפאלע על קברי הצדיקים הרב המגיד הגדול והה"ק ר' זוסיא והה"ק ר' לייב כהן, הריח שמה ריח של גן עדן", עכ"ל.

7

מענין לענין מן הראוי לציון מש"כ בס' מנורת זהב (נדפס בואראש תרס"ד) אשר בו מלוקטים דברי תורתו של הרבי ר' זושא, יש בראשו מכתב מן הרב רבי זלמן מרגליות האב"ד דעיר האינפאלע בעת ההוא, אשר כותב בענין קברי הצדיקים שבעירו, וז"ל: האהלים הם ג' זה אצל זה, של רבינו רשכבה"ג ר"ד בער זצוקלה"ה המגיד הגדול ממעזריטש, ושל רבינו הרר"ז, ושל רבינו ר"ר לייב כהן, על הציונים לא כל אנשים הולכים רק אנשים מיוחדים, ובלא מנעלים ובטבילת מקוה, ורק האיש המשגיח על הג' אהלים הקדושים להדליק נר תמיד אשר דולק בקביעות, הוא הולך ג' פעמים ביום להעלות הנר תמיד במנעלים ובלא טבילה".

וכותב שם עוד ממה שאירע בשעתו, פעם באמצע הלילה ולא היה שום אדם על הבית עלמין, נפל הלעמטער (נ' המאר) אשר תלוי על הציון הקדוש של רבינו ר"ר משולם זוסיא זצוקלה"ה זי"ע, ובהלעמטערי היו עומדין ג' לאמפין דולקים, ונפל על הארון של עין שהוא על הציון הקדוש, והארון היה נסגר בהדק כנהוג, ובתוך הארון היו מונחים קוויטליך, מבקשות למאות, ועל הארץ היה ג"כ אנפי אילנות ובלעטלעך, שכל אחד אשר הולך על הציון משליך על הארץ צווייגל עם בלעטלעך, ונשרפו כל הקוויטליך אשר בתוך הארון עם כל הענפים אשר בארץ, והיה אש גדול והבית והארון נשארו שלמים, והוא של עין יבש מכמה שנים, לא שלט בו השריפה מבית ומבחוץ בזכות הצדיק הקדוש זי"ע.

האדמו"ר מראחמיסטריוקא: אין האראנסטייפל איז דא דארט דער ציון?

רבינו: יא, ס'איז דא דער ציון און ס'איז דא א אוהל.

ס'איז אינמיטן די שטאט, ארום און ארום האט מען געבויט הייזער, און ס'איז געבליבן האלב פארבויט נישט געענדיגט, ס'איז פוסט און ליידג די גאנצע געגנט, ווען ס'איז געווען דער אויפרייס אין משערנאבל זענען די מענטשן אוועק געגאנגען אדער אויסגעשטארבן.

כ'בין געווען אין האינפאלע שנת תשנ"א, דעמאלטס איז שוין געווארן אז מ'האט געקענט אריינפארן אין די גרעניץ - ס'איז נאך געווען קאמעניזום בתוקפו, און מ'האט געדארפט אריינגעבן פאר זיי א פלאץ וואו מ'פארט, זיי האבן מיט געשיקט מיט אונז א באגלייטער אויפן מאשין - דעמאלטס בין איך געווען אין האינפאלע, ס'איז נישט געווען קיין אוהל, אבער אינמיטן א גרויס פעלד איז געווען אויסגעגאסן אויף די ערד פון צעמענט אזוי הויעך א טפה, אידן אונטער די קאמעניסטן האבן פארשאפט פארדעם צעמענט אז ס'זאל נישט נשתכח ווערן די קברים.⁶ און אין

6

עי' בס' אלה מסעי (נ"ט ס) כי בעת נסיעתו של רבינו בעל ברך משה ז"ל לקברי הצדיקים בשנת תשנ"ב, כשהגיע לעיר האינפאלע סיפרו האברכים העסקנים משם לרבינו, ששמעו מיהודי ישיש שהיה השו"ב בעיר סלאוויטא, שלאחר מלחמת העולם השנייה נחרבו שלשת האוהלים [של המגיד הק' ממעזריטש, הרבי ר' זושא, ורבי לייב כהן], ובא הוא היהודי השו"ב הזה בחשכת לילה במסירות נפש, ושפך צעמענט על מקום הקברים הקדושים לבל יתחללו בידי זרים תחת מלכות הרשעה, וככה נשאר מקומם המדוייק לפליטה עד היום הזה, ולאחרונה הקימו אוהל אחד על גבי שלשת הצדיקים, והקימו מהדש המציבות עם נוסחתם הישנה.

ומן הראוי להעתק נוסח המצבות אשר מועתקים הם בספרים, ונפלאים הם הלשונות אשר כתבו עליהם תלמידיהם הקדושים, והם המצבות היחידות מתלמידי הבעש"ט אשר נוסחתם הישנה נשאר לפליטה, וזה אשר הרות על לוחת האבן מציבת המגיד, "פ"ג אדמו"ר

מוסדות יטב לב איז געווען ביים פעטער ז"ל

דער ערשטער מוסד,

עס איז ביי אים געווען דאס אויבערשטע פון אלעם.

כ"ק מרן רבינו שליט"א אצל אסיפת עסקנים בומוס"ב

בוקר ויודע ה' את אשר לו

**ווען משיח וועט קומען
וועט ער ווייזן מיט די פינגער
"די אידן האבן געהאלפן
מקרב זיין די גאולה שלימה"**

מרן רביה"ק בעל דברי יואל זי"ע
על תומכי המוסדות על טהרת הקודש באר"י

**א' פרשת פנחס קענט איר מקרב זיין די גאולה שלימה
דורכן זיך אנשליסן מיט ווארימע שטיצע לטובת
מוסדות יטב לב**

תושבי קרית יואל!
הכנה למגבית חינוך הטהור
א' פנחס תשס"ט

מוסדות
יטב לב
בארה"ק

פארן ניסן, און ס'איז געווארן א געפארעכטס כ"א אדר קיין ליעזנסק.

דעמאלטס בין איך אויך געווען אין רימאנוב, ס'איז נישט געווען קיין אוהל, ס'איז געווען ליידיג.

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: מ'האט געוואוסט וואו דער ציון איז?

רבינו: מ'האט געוואוסט ס'איז אויפן בארג.⁹

אונז זענען מיר אויך געווען אין לאנצהוט ביים ראפשיצער רב (הרה"ק בעל זרע קודש מראפשיץ ז"ל), ס'איז נישט געווען קיין זכר פון א אוהל. אין ראפשיץ ביים רבי'ן ר' אשר'ל איז אויך גארנישט געווען. אין צאנז איז יא געווען א אוהל. אין ליעזנסק איז געווען א אוהל, א קליינער אוהל, נישט אזא גרויסע אוהל ווי היינט.

אין שינאווא איז ארגינעל, דער ארגינעלער אוהל און די ארגינעלע מציבה, אין צאנז און אין ליעזנסק איז אלעס ניי געבויעט.

נאך זענען מיר געווען אין דינוב ביים בני יששכר, דארט איז אויך נישט געווען, שפעטער האט מען דארט געמאכט. ווען כ"בין געווען אין זידיטשויב איז אויך גארנישט געווען, היינט איז דא אין זידיטשויב צוויי אוהלים, ס'איז דא א אוהל וואו דער עמרת צבי ליגט, און ס'איז דא א אוהל אויף רבי אייוקל זידיטשויבער'ס ציון. ס'איז אויפן בארג, מ'איז

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: היינט איז שוין דא א אוהל.

רבינו: דעמאלטס איז אין מעזיבוש אויך נישט געווען קיין אוהל, אבער א קליינע מציבה איז יא געווען אויפן בעל שם טוב חק'.

א' הנזכרים: די משפחה פון רבי משה ביק ז"ל האבן דאס אויפגעשטעלט.

רבינו: יא, זיי זענען פון מעזיבוש (שמשו שם ברבנות דור אדר דור).

אין ראחמיסטריווקא איז יא דא א ציון?

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: ס'איז אויך נישט געווען גארנישט, אבער מ'האט יעצט געמאכט, מ'האט געטראפן אין א ליידיגע פעלד די יסודות פון אמאל.

רבינו: אין אסאך פלעצער איז געווען אזוי אז מ'האט געטראפן יסודות, אין וויזשניץ און אין זידיטשוב איז אויך אזוי געווען, מ'האט געטראפן אין א ליידיגע פעלד יסודות.

ווען כ"בין געפארן דאס ערשטע מאל קיין פולין, פאר יארן צוריק – שנת תשל"ב, דעמאלטס איז געווען א קבוצה וואס איז געפארן קיין צאנז.

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: אין פולין האט מען יא געקענט פארן דעמאלטס?
רבינו: יא.

בימים ההם איז מען נישט געפארן אויף די ליעזנסקער יארצייט, נאר מ'איז געפארן אויף די צאנזער יארצייט כ"ה ניסן, כ"בין אויך מיטגעפארן, נאכדעם זענען מיר געפארן אויף נאך פלעצער.

ס'איז געווען וואס האבן מעורר געווען אז מ'זאל נישט פארן אין חודש ניסן,⁸ כמילא האט מען אויפגעהערט צו

8

כתב בקב הישר (פיק ב"ח) אין המנהג בניסן לילך על בית החיים להפתל על הקברים ולומר תחנונים וכו' כי חודש ניסן הוא כולו קודש.

9

עי' בס' אלה מסעי (עמ' קמ"ג) מה שסיפר כ"ק מרן רבינו בעל ברך משה ז"ל בעת נסיעתו לקברי הצדיקים בשנת תשנ"ב, כי הרה"ק הרבי ר' מנחם מענדל מרימנוב ז"ל צייה שניחוחו על ראש ההר, ושיפתחו הלון בתוך האוהל אל עבר העיר כבדי שתהא עינו פקוחה עליהם תמיד. ושאל אחד החסידים את רבינו, וכי לא יכול הרבי ר' מענדל להשגיח על העיר בלי הלון שבאוהל, השיב רבינו ואמר, שההלון לא צייה לעשות בעדו, אלא בעד אנשי העיר שיזכרו תמיד שעינו פקוחה בכל עת על מעשיהם, עיי"ש.

די מוסדות וואס דער פעטער ז"ל האט מייסד געווען אין ארץ ישראל באלד נאך די מלחמה. איז געווען ביי אים חביב ביותר.

עס איז ביי אים געווען די ערשטע צדקה.

און ער האט דאס געזאגט, אז זיינע מוסדות דארף זיין די ערשטע צדקה.

כ"ק מרן רבינו שליט"א אצל דינער לטובת מוסדות יטב לב בארה"ק

געדענקט די ווערטער פון כ"ק מרן רבינו שליט"א
(אצל אסיפת עסקנים בוומסב"ג)

מוסדות יטב לב מוטשען זיך זייער, ווייל מ'נעמט דאך נישט קיין געלט פון וואו מען טאר נישט

שווערע טויזענטער דאלארן פון מקורות זרים
ווערט צוריקגעשליידערט דורך די הנהלת המוסדות

ווער זאל דאס זיי משלים זיין אויב נישט אונד?

תושבי קרית יואל!
הכנה למגבית חינוך הטהור
א' פנחס תשס"ט

מוסדות
יטב לב
בארה"ק

לעצמנם געזאגט אז מ'האט געטראפן דארטן דעם ציון, דעמאלטס האט מען געזען פלעצער וואס ס'איז געווען אוהלים, אבער דארטן זענען געווען מערערע אוהלים, רבי איציקל דראהביטשער ליגט אין דראהביטש, און רבי אשר'ל סטאלינער ליגט דארטן, און נאך (בס' זכרון אלעזר ולקוטי חד"ת וסיפורים מהנה"ק ר' אלעזר ניסן ז"ל) דף מ"ג) מובא רשימה מ"ג גדולים ורבנים שהיו שם בעיר דראהביטש, במילא ווייסט מען נישט וואו רבי אלעזר ניסן ליגט, ס'איז א גרויסער בית החיים, ארום געצוימט מיט א מויער אבער אינעווייניג זעט מען גארנישט...

הארמו"ר מראחמיסטריווקא כיבוד את רבינו

לברך על המזונות והיון

זכורנו רבינו: לחיים טובים ולשלום, צאתכם ובואכם לשלום געזונטערהייט.

ונפרד רבינו ממנו לשלום

געגאנגען אויפן בארג, און מ'האט געוואוסט דא און דארט וואו זיי ליגן.

הארמו"ר מראחמיסטריווקא: ס'הייסט אז אידן האבן געוואוסט וואו ס'איז געווען?

רבינו: יא.

ווען כ'בין געווען דאס ערשטע מאל (בשנת תנש"א) האב איך געבעטן אז כ'זויל אריין פארן קיין דראהביטש, דער זיידע רבי אלעזר ניסן ליגט דארט, אבער זיי האבן געזאגט אז אזוי ווי מ'האט נישט איינגעגעבן לכתחילה אין ניו יארק אז מ'וויל דארט זיין, קען מען נישט מוישן.

נאכדעם ווען כ'בין שוין געווען א צווייטן מאל, בין איך יא געפארן קיין דראהביטש.

כ'האב זיך ארום געדרייט א לאנגע צייט זוכן דעם ציון, אבער מ'האט נישט געטראפן, דער בית החיים איז דא, מ'ווייסט אבער נישט וואו ס'איז זיין ציון, איינער האט מיר

אהרן מייסלבוים
אדוק סאטמאר

כ"ה

היום צדקה וחסי ימצא חיים צדקה וכבוד, וכבן אשא את ברכתי לאנ"ש קהל עדיני העוורים ומפיינים קופת אבני חסד בנותן למען נובל להמשיך בעבודת'ק ביתר שאת, לחבנים אורת ושמחה בכתי בני ישראל בעת שמחתם.

וזהו מעשה הצדקה שלם, להשפיע לכל אחד ואחד די מחסורו אשר יחסר לו, ששון ושמחה ימצא בה תודה וקול זמרה, בני ברוכי, חיי ארוכי, ומזוני ריחיי, חיי נחת וכמ"ס.

ה' תר"ץ ט"א ע"א

יום המסיבה:
יום ג' פנחס
ט"ז לחודש תמוז הבעל"ט

מקום המסיבה:
בית מוה"ר ברוך מרדכי
גאלדבערגער גי"ץ
1270 59 ט.ז.

זמן המסיבה:
משעה 7:00
ואילך

מסיבה של מצודה בש"ד בארא פארק

דברים חוצנים להבות אש שהשמייע כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

להעסקנים הדגולים מקרית יואל יע"א

שנאספו לאור קריאת קדשו של מרן רבינו שליט"א ביום ה' פרשת קרח העעל"ט

בדבר החובה המוטלת עלינו להצלת מוסדות יטב לב בארה"ק

בוקר ויודע ה' את אשר לו, אינטרעסאנט וואס רש"י זאגט, גבולות חלק לו הקב"ה בעולמו. דער אויבערשטער האט געמאכט גבולות. עס איז דא חוץ לארץ און עס איז דא ארץ ישראל.

אודאי עס איז דא חשוב'ע מקומות אין ארץ ישראל. ארץ ישראל איז מקודשת. ארץ ישראל איז גבוה מכל הארצות. וואס מיינט אז עס איז גבוה? ברוחניות איז דאס העכער מכל הארצות. די תורה אין ארץ ישראל איז העכער, די מצוות אין ארץ ישראל איז העכער. עס איז א העכערע בחינה. ווי אזוי קענען די אנשי חוץ לארץ זוכה זיין צו די בחינה הגבוה וואס איז ארץ ישראל, ארץ הקודש? מיט דעם וואס מען איז מחזק ארץ ישראל.

עס איז דא דא א איד פון ארץ ישראל (הרה"ג רבי יקותיאל יצחק בראך שליט"א מנה"ד תלמוד תורה יטב לב וחבר הנהלת המוסדות בני ברק), דערמאנט עס מיך א מעשה. עס איז געווען א איד ר' יואל אשכנזי. ער האט געוואוינט אין טבריא. ער איז געווען א קינד. זיין פאטער האט געהייסן ר' ברוך אשכנזי. ער איז געווען א קרוב פארן קדושת יום טוב. דעם קדושת יום טוב'ס רביצין איז דאך געווען א טאכטער פון רבי יואל אשכנזי זצ"ל (אבד"ק זלאטשוב), און דער קדושת יום טוב איז געווען א פעטער פאר דעם רבי ברוך. ר' ברוך איז דעמאלט ארויסגעפארן קיין ארץ ישראל. בימים ההם צו פארן קיין ארץ ישראל, דאס איז געווען א גאנצע זאך. איז ער געווען דעמאלט אין סיגוט ביים זידן דער קדושת יום טוב זיך געזעגענען, און ער האט מיטגענומען זיין אינגל ר' יואל. ער איז געווען נאך א אינגל.

דער פעטער ז"ל (רביה"ק בעל דברי יואל זי"ע) איז אויך געווען אין דעם יארגאנג. ער איז אויך נאך געווען א קינד, און ער איז געווען דארט אינעווייניג. האט דער קדושת יום טוב געזאגט פאר דעם ר' יואל, ער האט דאך געהייסן יואל, האט ער אים געזאגט "דו פארסט אויף ארץ ישראל" און ער האט געוויזן אויפן פעטער "ער האט ליב ארץ ישראל". ער האט ליב ארץ ישראל, און דו פארסט אויף ארץ ישראל, עסטס פון איין שיסל.

אזוי האט ער געזאגט. דער זיידע דער קדושת יום טוב האט עס געזאגט, עס קוקט אויס ווי א ווערטל, אבער ס'איז גארנישט קיין ווערטל. די גמרא זאגט דאך אזוי, אחד הנולד בה ואחד המצפה לראותה, אזוי זאגט די גמרא. דאס איז איינס. איינער וואס וואוינט אין ארץ ישראל, און איינער וואס האט ליב ארץ ישראל. דאס איז איינס, אחד הנולד בה ואחד המצפה לראותה.

דער פעטער ז"ל האט ליב געהאט ארץ ישראל. אזוי האט דער קדושת יום טוב מעיד געווען, משחר טל ילדותו האט ער ליב געהאט ארץ ישראל. דער אהבת ישראל האט אים באגלייט כל ימי חייו. דאס האט אים ווי געטון אז מען קומט און מען איז מחלל קדושת ארץ ישראל. דאס איז געקומען מחמת גרויס אהבה וואס ער האט געהאט צו ארץ ישראל, האט אים ווי געטון, ותבואו ותחללו, דער ותטמאו את ארצו. אז מען איז מטמא ארץ ישראל, האט דאס אים ווי געטון. דאס איז אהבת צו ארץ ישראל, און אז מען איז עס מטמא האט דאס אים ווי געטון. עס טוט וויי, דאס איז דער קדושת ארץ ישראל.

דא קומט איינער, א איד פון ארץ ישראל. אונז דארף מיר ווייזן פאר אן ארץ ישראל איד, אז אונז האמיר ליב ארץ ישראל, און אז אונז גייט אן ארץ ישראל. ארץ ישראל איז נוגע ללבבינו. עס איז אונז נאנט צום הארץ.

מוסדות יטב לב אין ארץ ישראל. איך בין געווען שוין מערערע מאל אין ארץ ישראל, און איך בין שוין געווען אין בני ברק, איך רעדט פון בני ברק, ס'איז א קהלה קדושה, א קהלה נאה וחסודה. מען קוקט עס אן, פאר אמעריקע איז עס אפשר נישט אזוי גרויס, אבער דער אמת, אפילו פאר דא איז אויך גרויס. זייער שיינע מוסדות, עס איז דא הונדערטער קינדער, הונדערטער קינדער, אינגלעך און מיידלעך, א ישיבה קטנה, און א ישיבה גדולה, א כולל, א קהלה מיט בתי מדרשים, א מקוה, הייזער מיט א שטעטל, עס קאכט זיך, עס איז א לעבעדיגע שטעטל, דאס איז סאטמאר אין ארץ ישראל.

זיי מאכן מיט זייער שווערע צייטן. מ'עסט זיך די גאל. קומען אומפארגינערישע אויגן און זוכן דאס צו צוברעכן פאר יעדן פרייז. בכל מחיר, בהיתר ובאיסור, וואס מען מעג און וואס מען טאר נישט. מ'טוט אלע פסלנות, וואס מ'קען זיך נאר פארשטעלן. אלעס אויף צוצוברעכן. מ'האקט אונטער די מקורות וואו זיי האבן געהאט חיות, וואו זיי האבן פארדינט געלט, פשוט מ'וויל עס אונטערברעכן. די כוונה איז, מ'זאל עס אונטערברענגן.

אזא שווערע מלחמה אין אזא שווערער מצב איז שוין יארן נישט געווען, ס'איז מבית ומבחוץ. מ'מוז זיך אנשטרענגן דאס מערסטע וואס מען קען.

איך פארשטיי, איך רעדט איצט נישט צו קיין נגידיים. מ'האט נישט צוזאמגערופן דא קיין נגידיים. מ'האט אבער צוזאמגענומען "נדיבי לב" וואס הייסט נדיבי לב? איינער איז א גרויסער נדבן, און ער גיט געלט, ער איז נדבן, ער גיט נדבות פון זיין טאש. איך האב צוזאמגערופן די נדיבי לב, עטס זלאסט געבן "הארץ" מ'זאל מנדב זיין "הארץ" זיין בלב ובנפש פאר דעם מוסד.

דא אין קרית יואל איז דא אסאך אידן. אויב מ'וועט גיין צו זיי ווארעם, וועלן זיי אויפנעמען ווארעם, און זיי וועלן געבן ווארעם. דארף מען גיין. קודם דארף מען זיין גענוג אויפגעווארעמט. אז מען זאל גיין, ישראל קדושים הם נתבעים ונותנים. מוז דאס זיין, דער טובע דארף זיין אזוי שטארק, אזוי אז דער נדבן זאל אויך מיטגעשלעפט ווערן. וויל איך ענק בעטן עטס זאלטס זיין נדיבי לב, עסקנים בלב ובנפש. עסקנים, זען צו גיין, מ'טיילט איין, איך גיי רעדן צו דעם, איך גיי צו יענעם. מ'ארבעט אויף, און מ'לייגט אריין כחות וועט עטס זען אז עטס וועט האבן סייעתא דשמיא אין די ארבעט. איש לפי אכלו תכוסו, לויט וויפיל מ'לייגט אריין, וואס מ'וועט אריינלייגן כחות וועט מען ארויסנעמען.

וויל איך ענק בעטן, עטס זאלטס זיין ווארימע עסקנים. עטס זאלטס זיין די נדיבי לב בלב ובנפש אויפצוארבעטן. מ'זאל זיין טופח על מנת להטפיה, אז יענער וועט אויך זיין פון די נדיבי לב, ער וועט מנדב זיין בלב ובנפש.

והפץ ה' בידכם יצליח, לרומם קרן התורה וישראל. אז מ'טוט פאר די מוסדות הקדושים יטב לב, דאס איז געווען ביים פעטער ז"ל, דאס ערשטע, דאס שפיגעלע, די ערשטע צדקה. און ביים טאטע ז"ל איז דאס אויך אזוי געווען. מוסדות יטב לב איז ביי אים געווען זייער זייער חשוב, יעדער האט געגעבן פאר דעם.

דער אויבערשטער זאל העלפן זכותם יגן עלינו, מ'זאל קענען טון, מ'זאל קענען ממשיך זיך, דער אויבערשטער זאל העלפן, לא יריעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, מ'זאל נישט קענען קיין שלעכטסט טון. והפץ ה' בידכם יצליח צו קענען שאפן געלט, לרומם קרן התורה וישראל, עס זאל זיין ימין ה' רוממה. דער אויבערשטער זאל העלפן מיר זאלן אלע געהאלפן ווערן מיט אלעם גוטן.

דברות קודש

מכ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

לימוד פרק אבות שב"ק פרשת קרח שנת תשס"ט לפ"ק בקרית יואל יע"א

פרק ד' משנה ט"ו

רבי ינאי אומר, אין בידינו לא משלות הרשעים ואף לא מיסורי הצדיקים. רבי מתיא בן חרש אומר, הוי מקדים בשלום כל אדם. והוי זנב לאריות, ואל תהי ראש לשועלים.

ערקו רבה ורב יוסף, פגע בהו רבי זירא, א"ל ערוקאי כזית שאמרו במקום מרה, והוא תמוה דמה ענן זה למה שהם ערוקאי. אמנם ביאור הענין דהנה יש סברא ועצה טובה לשלוח את הצדיק הרחק ממקום הסכנה, ואז יהיה תפלתו נשמעת יותר מאם יהיה במקום הסכנה בזמן שמדת הדין מתוח עליו, ומסתייע לזה מדברי הגמרא (ברכות ה:) אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים. ולאידך גיסא יש סברא להיפוך שישאר הצדיק בתוך העיר, ומסתייע לזה מה דכתיב גבי ישמעאל (בראשית כא יז) כי שמע אלהים את קול הנער, ופירש"י מכאן שיפה תפלת החולה מתפלת אחרים עליו והיא קודמת להתקבל, ולפי"ז יותר ראוי שישאר הצדיק עם הכלל ויהיה עמהם בצרה ותהיה תפלתו יותר מקובלת. וזהו שרמזו להם רבי זירא, ערוקאי, שאתם בורחים מן העיר מפני צבא המלחמה, לא נכון לעשות כן, כי כזית כבד שהוא להגנה צריך שיהיה במקום המרה והצרה ושם יגן, ולא שיברח למקום חיותא, וכן הצדיק שהוא המגין על העיר צריך שיהיה במקום מרה, היינו בתוך העם, כדי שיגן עליהם. ומסיק הש"ס על זה רב אדא בר אהבה אמר לא כי אלא כזית שאמרו במקום חיותא, ר"ל שלא ישאר הצדיק המגין עמם במקום מרה שלהם, אלא ינוס למקום חיותא שלא יהיה הוא חבוש עמהם, ומשם יזרח אור לישירים להאיר לארץ ולדריים, עכ"ד המתוקים.

ועל פי זה פי' מרן דו"ז זללה"ה בדברי יואל (פ' וישלח עמוד קיג) מה שאמר יעקב אבינו אם יבא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה, כי יעקב אבינו לא היה מתיירא כלל שיכה עשו בו ובאנשיו, כי בטח בהשי"ת שלא יעזבנו בידו, אלא כיון שהכין עצמו לדורן לתפלה ולמלחמה, והשיג שמלחמה כבידה היא זו ללחום עם עשו וד' מאות איש שרשי הקליפות, ורצה

אין בידינו לא משלות רשעים. י"ל על פי מה שכתב רביה"ק מלובלין זי"ע בזכרון זאת (פ' קרח) לפרש אמרם ז"ל (כתובות קה) האי צורבא מרבנן דמרחמין ליה בני מתא, לאו משום דמעלי טפי אלא משום דלא מוכח להו במילי דשמיא. דהנה כשהצדיק לומד תורה או מתפלל יורד אור גדול והתגברות קדושה מלמעלה, ועל ידי זה בא גם ללבנות הרשעים התעוררות תשובה והתגברות ליצר הטוב, ולאשר שחפצים להרשיע והוא מבבל אותם מרשעתם, לכן מסית אותם היצר הרע לקום על הצדיק ולבלבל אותו כדי שלא תהא להם מניעה מרשעתם, אבל לא כן הרשעים הגמורים אשר לבם אטום וסתום, הם אינם מרגישים כלל כח קדושת הצדיק ולכן אינם שונאים אותו, וזה שאמר האי צורבא מרבנן דמרחמין ליה בני מתא, הם השפלים שאינם מרגישים אור קדושת הצדיק, לאו משום דמעלי טפי, דאדרבא מפני שהם יותר בשפלות אין עבודת הצדיק מאיר להם, והיינו דלא מוכח להו במילי דשמיא, שאין נכנס בלבם הרהור תשובה ותוכחה על ידי מילי דשמיא של הצדיק, עכדה"ק.

וזה שאמר רבי ינאי אק בידינו משלות רשעים, שהתאונן על זה על מה שאק הרשעים שבעירו יושבים בשלוח והם מצערים אותו, אבל האמת שזה היה מחמת גודל התגברות הקדושה מלמעלה על ידי עבודתו, שבזה השפיע על הרשעים שבעירו שלא יוכלו לחטוא, והם עדיין לא היו שפלים כל כך שלא ירגישו בו, ולכן היו מצערים אותו, שהיו מרגישים ונפרעים בהתורה ותפלה שלו.

*

ואף לא מיסורי צדיקים. ויתבאר על פי מה שכתב מרן החתם סופר זללה"ה בדרשותיו (לח' תמוז דף שה:) לפרש דברי הגמרא (חולין מו.) הנהו בולמסא דאתו לפומבדיתא

את ד' אלקיך תירא לרבות תלמידי חכמים. ויש להבין הכי שמעון העמסוני שדרש כל האתין שבתורה לא יכול לדרוש גם את זה והוא פלא, ועל כרחך לומר דנחלקו באיזה ענין, ויש להבין במה נחלקו. ותירץ דדוקא רבי עקיבא לפי מדרגתו, ואהני ליה שיטתיה למידרש את ד' אלקיך תירא לרבות תלמידי חכמים, על פי מה שנמצא כתוב בשם הגאון מהר"ש מאוסטראפאליע לפרש הכתוב (ויקרא כו לב) כל אשר יעבור תחת השבט העשירי יהיה קודש לד', דקאי על עשרה הרוגי מלכות שנהרגו על מכירת יוסף, והיינו כל אשר יעבור תחת השבט, היינו שבטי יה לכפר על חטאתם, אך לפי זה לא היה צריכים להיות אך תשעה, כי יוסף לא חטא, וגם ראובן ובנימין לא היו שם, אכן ידוע דבשעת מעשה הצטרפו עמהם השכינה כביכול שלא יגלה מצפונם, ולזה נהרג גם העשירי שהוא עשירי לכפר על ד', והיינו והעשירי, ר"ל למה נהרג העשירי, יהיה קודש לד'. והיינו דאמרו לו אשריך רבי עקיבא שיצאה נשמתך באחד (ברכות סא), ר"ל בשביל אחד היינו השכינה כביכול, עכדה"ק. ולכן רבי שמעון לא היה רוצה לידרש את ד' אלקיך לרבות תלמידי חכמים, כי לא איש אל ואל מי תדמיוני לו אושה (ישעיה מו), וגם כי אדם לא יוכל להעלות במדרגת אל, ועל כן פירש, עד שבא רבי עקיבא שהוא נהרג למען שמו יתברך בשביל השכינה, והרי מזה שגם אדם יכול להעלות במעלות עליך עד שיהא נחשב כביכול תמורת שם ד', ושפיר יכול למידרש את ד' אלקיך לרבות תלמידי חכמים, עכ"ד.

ובזה יתבאר דברי רבי ינאי אין בידינו לא מיסורי הצדיקים, מלשון השגה, כלומר שאין אנו משיגים יסורי הצדיקים וסיבת מיתתם, ולומר טעם עשרה הרוגי מלכות היתה בשביל חטא מכירת יוסף, כי אנו מאמינים באמונה שלימה כי הכל הוא בחשבון מן השמים וכל מה דעביד רחמנא לטב עביד, וכך עלתה במחשבה לפני ית' ובהדי כבשי דרחמנא למה לנו, וא"כ אין שום ראייה ממיתת רבי עקיבא שהאדם יכול להיות בבחינת אל, כי לא איש אל, ואמר רבי ינאי כך כדי לעורר בזה מליצה ישרה בעד בני ישראל ההולכים בתמימות באמונה פשוטה שהם יזכו גם באמירת י"ג מדות של רחמים לעורר מחילת העונות והשפעת רחמים וחסדים על בני ישראל.

שגם בניו יסייעו עמו בתפלתו, כי אינו דומה מועטין העושים למרובין העושים, על כן ויחץ את העם להרחיק את מחנה הב' רחוק מהמלחמה וממקום הצרה, שיהיו במקום חיותא ולא יראו פני המלחמה, ועל ידי זה יוכלו להתאמץ ולסייע בתפלה בדעה מיושבת. וזה שאמר אם יבא עשו אל המחנה האחת והכהו, שירצה להכהו, הגם שידע שלא יוכל להרע להם, מכל מקום באותה שעה בצרה הם נתונים ואין חבוש מתיר עצמו, על כן רצה שיהיה המחנה הנשאר לפליטה, שלא יהיו נכללים בצרה, ויוכלו לסייע בתפלה עמו, עכ"ד.

וזה שאמר רבי ינאי ואף לא מיסורי הצדיקים, כי הוא הכריע דכזית שאמרו במקום חיותא, ולא טוב הוא אם הצדיק הוא במקום מרה כי אז אינו יכול להתפלל, ועל כן אמר אין בידינו אף לא מיסורי הצדיקים, אלא צריך שיהיה במקום חיותא ואז יכולים להתפלל בדעה מיושבת.

*

עוד יתבאר על פי מה דאיתא במס' ראש השנה (דף פ): שנתעטף הקב"ה כשליח ציבור והראה לו למשה סדר תפלה, אמר לו כל זמן שישאל חוטאין יעשו לפני כסדר הזה ואני מוחל להם. וחקרו הקדמונים (אלשיך פ' שלח) אי צריך עשיה בפועל ממש להיות רחום וחנון, או סגי באמירה י"ג מדות של רחמים. וכתב ההפלאה בפנים יפות (פ' תשא) דאי אפשר לומר דצריך עשיה בפועל ממש, שהרי מדה הראשונה הוא אל, ואי אפשר לאדם לעשות מדת אל ממש, ועל כרחך צריך לומר דיעשו היינו להתעטף בטליתו ולומר י"ג מדות, עכ"ד. אך כתב בבני יששכר (אלול מאמר ב אות ד) שאין ראייה, דהרי מצינו ליעקב שנקרא אל (מגילה יח), ולזה אמר (בראשית מט ב) ושמעו אל ישראל אביכם, ובמדרש רבה (פצ"ח ס"ג) רבי פנחס אמר שמעו אל, הוא ישראל אביכם. הכוונה כי יעקב ברצותו להדריך את בניו להלך בדרכיו ית"ש, אמר שמן החיוב עליהם דוקא כפירוש יעשו לפני ממש, כי גם ממדה הראשונה אין ראייה דהרי ישראל אביכם נקרא אל, עכ"ד.

ועל פי זה ביאר א"ז זללה"ה בעצי חיים (פ' עקב) דברי הגמרא (פסחים כב) שמעון העמסוני היה דורש כל אתין שבתורה, כיון שהגיע לאת ד' אלקיך תירא פירש, כי מי ראוי לרבות לירא עם הקב"ה, עד שבא רבי עקיבא ודרש

נערך ע"י הוועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ותשוה"ח להם

קריאת עשר נישואות "ברך משה" להסדרת סאטמאר

ע"ש כ"ק רבינו הקוה"ט מרן משה בן הגה"ק רבי חיים צבי זיעועבי"א

קרית יואל - בני ברק

המטרה: להמציא הלוואות גדולות בתשלומים נוחים ביותר לאנ"ש שהגיע זמן כלולות בניהם בשעתו"מ

"נפש ה'ה"

ע"ש רבנות הדרקת
מרת ח'ל' מייזליש ע"ה
בת מרן רבינו משה זיע
נלביע ח' שבט תשנ"ג
☆☆☆

"חסדי מנחם משה"

ע"ש
ר' מנחם משה גאנץ
ר"פ
ב"ר דוב ר"פ
נלביע י"ג מנחם אב תשנ"ב
☆☆☆

"תהלה לרוד"

ע"ש ר' משה רוד
מעלער ר"פ
ב"ר חוקאל משולם ר"פ
נלביע י"א תשרי תשמ"ח
☆☆☆

"אב"ן ישראל"

ע"ש ר' אברהם נתן
בערנאט ר"פ
ב"ר ישראל ר"פ
נלביע ט"ז חשון תשל"ז
☆☆☆

"ציון לנפש הורה"

ע"ש ר' בן ציון בנעט
ר"פ ב"ר ישראל צבי ר"פ
נלביע ט" שבט תשנ"ג
ווג' מרת ח'לה ע"ה
ב"ר יהושע ר"פ
נלביע י"א סיון תשנ"ה
☆☆☆

"חסדי בא"ר"

ע"ש ר' אלכסנדר
בנעט ר"פ ב"ר עזרא ר"פ
נלביע כ"ג ניסן תשנ"ז
ווג' מרת רייזל ע"ה
ב"ר אפרים ר"פ שמעון
נלביע ה' סבת תשנ"א
☆☆☆

משא"ת חיים

ע"ש ר' חיים גרין ר"פ
ב"ר מרדכי מנחם ר"פ
נלביע כ"א אדר א' תשמ"ח
ווג' מרת אלטע
שרינדל ע"ה
ב"ר משה אליהו ר"פ
נלביע י"ב ניסן תשנ"ג

"ברכת מזל טוב"

הגנו משגרים ברכת מזל טוב חמה ולבבית לאנשי החשובים כל אחד בשמו יבורך

הרה"ח ר' אלי' זאב לעווי שליט"א

לאירוסי בנו הבה"ח יוסף נ"ו

הר"ר יואל כף הי"ו

ולאביו הרה"ח ר' גרשון כף שליט"א

הגב הנחלת המוסדות

ולחותנו הרה"ח ר' דוד שלאמאזויטש שליט"א

להולדת בתו, נכדתם

קידושא רבא בבית מדרשינו בזכרון מאיר

הר"ר שמעון דוד דאוידאוויטש הי"ו

ולאביו הרה"ח ר' אלימלך דאוידאוויטש שליט"א

ולחותנו הרה"ח ר' ישראל יוסף איידארפער שליט"א

להולדת בתו, נכדתם

קידושא רבא בבית מדרשינו בשיכון

הר"ר זכרון חיים צבי

ולאביו הרה"ח ר' שמואל זלמן ז"ל

ולחותנו הרה"ח ר' אהרן זלמן ז"ל

להולדת בתו, נכדתם

"חסדי שלמה זלמן"

ע"ש ר' שלמה זלמן ז"ל
בן ר' מרדכי וורזבערנער ר"פ
נלביע ח' כסלו תשמ"ב
☆☆☆

"חסדי ישראל יעקב"

ע"ש ר'
ישראל יעקב אייזנבערנער ר"פ
נלביע ט"ז אייר תשנ"ז
ואביו ר' נתן נטע ב"ר מנחם
פענדל ר"פ ב"ר סיון תשנ"ה
ואמו מרת דינה ע"ה
ב"ר יעקב ישראל הלוי ר"פ
נלביע כ"ט תמוז תשנ"ג
☆☆☆

"חסדי שמואל וחנה"

ע"ש
ר' שמואל זאב לעווי ר"פ
ב"ר יעקב דוב ר"פ
נלביע ג' תשרי תשנ"ה
ווג' מרת חנה ע"ה
ב"ר חיים משה ר"פ
נלביע י"ב חשון תשל"ז
☆☆☆

"אנשי ח'ה"

ע"ש
ר' אביגדור פרידמאן ר"פ
ב"ר נחמ"י ר"פ
נלביע ז' שבט תשנ"ג
ווג' מרת חנה לאה ע"ה
ב"ר יעקב פרענקל מבי"ח ר"פ
נלביע ב' אלול תשמ"ג
☆☆☆

"צב"א מרו"ם"

ע"ש ר'
צבי אלימלך געלבמאן ר"פ
ב"ר אברהם ר"פ
נלביע ז' אלול תשמ"ט
ווג' מרת בריינדל ע"ה
בת ר' מרדכי מנחם ר"פ
נלביע כ"ה תמוז תשנ"ט
☆☆☆

"אפריון נמט' לר' שמעון"

ע"ש ר' שמעון דאקאל ר"פ
בן ר' שמואל זלמן ז"ל
נלביע ז' מנחם אב תשנ"ח
☆☆☆

"זכרון חיים צבי"

ע"ש ר' חיים צבי שווארץ ז"ל
ב"ר חוקי' אהרן טובי' ז"ל
נלביע י"ג כסלו תשנ"ה
☆☆☆

"ממכון שבתו"

השגירה